

DOLENJSKI LIST

DL 068395

ČETRTEK

STUDIJSKA KNJIZNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO
LIST
LIST
LIST

Zaradi suše so pokale vodovodne cevi

Če se bo suša nadaljevala, bodo subvencionirali dovoze vode

ČRNOMELJ — Kljub veliki suši v črnomaljski občini niso imeli posebnih težav s prevozi vode. Ker obstaja nevarnost, da se bo suša avgusta ponovila, so se na izvršnem svetu odločili, da bodo, če bo za dovoz vode več naročil, zlasti že z velikimi kmetij, to dovoze začeli tudi subvencionirati, in sicer pod enakimi pogoji kot pretekla leta. Oddelek za družbeni razvoj bo dočolj, kdaj bi začeli s subvencijami. Že enkrat dovoz pomeni kar precej strošek, saj mora gospodinjstvo odšteti za 7 prost. metrov vode 453 din, in to ne glede na oddaljenost.

Velike probleme in škodo na vodovodu pa je Komunalni povzročila suša. Zaradi hude poletne suše se je začela podaljati zemlja in začele so pokati salontne cevi. Od 29. julija do 2. avgusta so bile okvare v Črnomlju na Čardaku, v Čudnem selu, Pavičičih, v Srednjem vasi in Ručetni vasi. Kljub temu da imajo na Komunalni vedno pripravljeno ekipo za odpravo okvar na vodovodu in da napake tudi dokaj hitro odpravijo, pa ne morejo v tako kratkem času zopet normalno obravnavati črpališča. Potrebujejo najmanj 24 ur ali celo več — ovisno od velikosti rezervoarjev, porabe vode in novih okvar —, da se rezervoarji napolnijo. Če se bo sušno obdobje nadaljevalo, potem se bodo, kot predvidevajo na Komunalni, tudi okvare ponavljale in bodo motnje v dobavi vode. Prebivalci zato že sedaj prosijo za razumevanje.

M. B.-J.

AKROBATSKI SMUČARJI V BRESTANICI

BRESTANICA — Brestani grad bo to soboto ob 20. uri znova zaživel. Vsem, ki se bodo odločili priti, bo jugoslovanska smučarska reprezentanca pripravila razburjiv večer z akrobatskim smučanjem. Program atraktivnih skokov na smučeh bodo izvedli nastopajoči na umetni skakalnici. Prireditev bodo večer poprepleli še z akrobatskim rock'n'rollom.

DOBRODOŠLICA ČLANOMA PREDSEDSTVA — Dr. Dušan Plut in Ivan Oman sta se s konjsko vprego pripravljala na zaključek 2. slovenskega tabora pod 700-letno lipo v Gorenjcih pri Semiču. Prijazni prireditelji — člani črnomaljske podružnice Slovenske kmečke zveze — so jih sprejeli z belokranjskim vinom in kruhom, potem pa jima je prisluhnilo več tisoč obiskovalcev. (Foto: M. Bezek-Jakše)

Razmišljajo samo še o preživetju

Nova vodstvena ekipa v Novoteksu pripravila zelo boleče reze — V kratkem se bo občutno zmanjšalo število zaposlenih — »Lon« posel ima še perspektivo

NOVO MESTO — Pred dobrim mesecem je v Novoteksu prišlo do menjave vodstva. Krmilo je prevzel Teodora Kovačič, vendar ne brezpogojno. Po enotenskem premislu je sprejela ponujeno mesto v.d. generalnega direktorja za tri mesece, s tem da je podala svojo vizijo izhoda iz krize in si pridržala pravico oblikovati vodstveno ekipo. Člane ekipe je izbrala izključno iz kadrov, ki so bili na razpolago znotraj Novoteka, saj pravi, da bi bilo iluzorno pričakovati, da bi od zunaj dobili visoko kvalificirane kadre za plača, ki jo lahko trenutno ponudi kolektiv Novoteka.

Sedaj sta vodilni ekipi v metražni proizvodnji in konfekciji ustvarili svoja programa, ki so ju konec prejšnjega tedna primerjali in usklajevali s programom, ki ga je ob svojem nastopu ponudila direktorica. Usklajena programa bosta osnovni za nadaljnje delo ali, kot pravi Teodora Kovačič, za boj

za obstanek: »V teh treh mesecih, kolikor sem dobila časa, mislim, da bomo reorganizacijo vsaj zastavili. V glavnem smo že prej vedeli, kaj moramo narediti.

• Novoteks močno pesti nelikvidnost. V poravnalni akciji SDK je Novoteks prijavil 50 milijonov din obveznosti, poravnanih pa je bilo le 2 milijona, ker trgovina, ki je največji dolžnik, svojih obveznosti ni prijavila. Velike težave ima Novoteks tudi s plačevanjem stroškov za energijo, saj le-ti znašajo med 8 in 10 odstotki vseh izdatkov. Nabralo se je že precej milijonov dolgov in dobavitelji grozijo z izklopi.

ti, vendar je to tako boleče, da nobeden hotel biti isti, ki bi napravil reze.«

V Novoteksu se pričenja čas brez sentimentalnosti, kajti v golem boju za obstanek zanjo nikakor ni prostora. »Podjetja bodo po reorganizaciji samostojna, verjetno bodo to delniške družbe in brez vsake kape, zato je treba dati vsem kompletne funkcije, od finančne, tržne, razvojne itd. Kdo bo preživel, bo preživel, kor ne, pa ne. Od zunaj ne moremo pričakovati nikakršne pomoći.«

Konkretno se v metražni proizvodnji

VREME

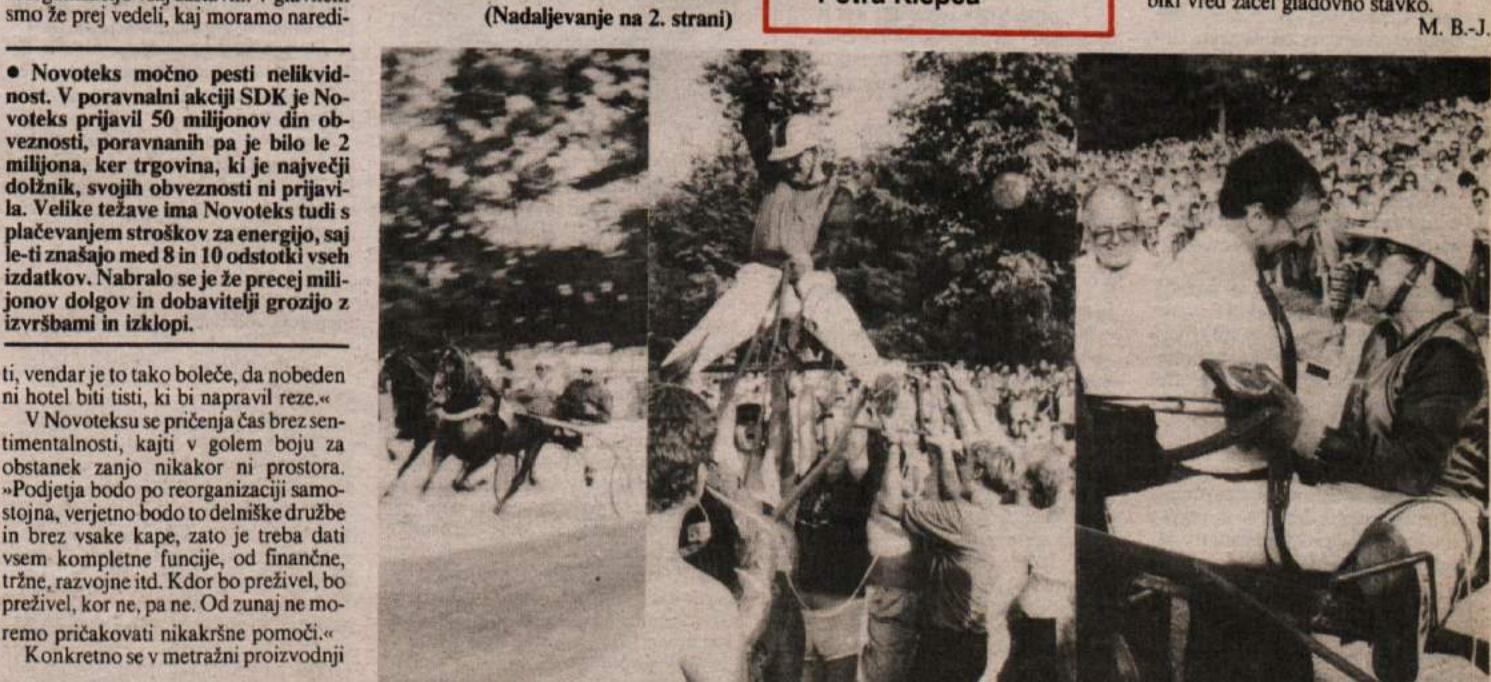
Jutri bo še sončno in toplo, v soboto pa se bo vreme prehodno postabšalo. V nedeljo bo spet lepše.

Čas odločnih potez

Kmetijstvo je odsev razvoja in morale družbe in glede na to, s kakšnimi težavami se srečujemo, ni čudno, da je ta dejavnost v položaju v kakršnem pač je. Res je, da smo na tem področju naredili veliko napak, toda če se bomo preveč ozirali le na zavojena leta, ne bomo prišli nikamor. Vendar je bilo o razvojnih programih in predlogih, kako priti iz teh težav, na sicer poglobljeni okrogli mizi o kmetijstvu v Semiču kaj malo govorja. Denarja v Sloveniji ni, član republiškega predsedstva dr. Dušan Plut pa ga vidi v tujem kapitalu, a tudi doma. Potrebno bo le prenehati vzdrževati dve državi in plačevati 3-odstotni davek vojski, kakršne splošne ne potrebujemo. Povrh vsega smo tak davek sprejeli brez razprav in vprašanje je, ali bi šel tako neopazno mimo predlog o enodostotnem davku za kmetijstvo.

Ker je položaj slovenskega kmetijstva v tesni zvezi s političnim položajem, bo potrebovati potegniti odločne, četudi tvegane poteze, da si prizorimo suverenost slovenske države in hrkrati tudi kmetijstva. In to kmetijstva, ki bo sicer tržno, imeti pa bo morale tudi socialno, varovalno in ekološko vlogo. V ospredju bo moral biti zavest kmečkega prebivalstva, ki ve, da mora ohranjati rodovitno zemljo. Takšno zavest je moč pričakovati na družinskih kmetijah. Res, da naše najboljše kmetije že sedaj ne zavajajo za nemškimi ali avstrijskimi, vendar pa nosilec kmečke kulture ne more biti mehanizacija, temveč izobražen kmet in kmetica.

M. BEZEK-JAKŠE

TRENUTKI ZMAGOSLAVJA — Na šentjerinskem hipodromu je bila v nedeljo doslej največja prireditev, 63. jugoslovanski kasalski derbi, ki je prinesel prva štiri mesta slovenskim konjem. Dirk je po težkem boju s Perom Crnkovičem z Brda dobil Franc Lovrenčič iz Maribora z Larino. — Slika 1: Larina 100 metrov pred ciljem prehiteva vso dirko vodečega voznika. Slika 2: Franc in Larina sta imela na cilju veliko navijačev, ki so prijeli za sulki in, kot je v navadi, pozibali najpomembnejši dirke. Več na športni strani. (Foto: Janez Pavlin)

Kmet naj gre
v stavko z
biki vred?

Okrugla miza Slovensko
kmetijstvo na razpotju

SEMIČ — Nekatere zadave v kmetijstvu so se v zadnjem času začele sistematyczno reševati prav na pobudo Slovenske kmečke zveze, vendar čaka še veliko naloga. Tej stranki je doslej le uspelo prestaviti kmetijstvo s stranskega tira na mesto, ki mu gre v družbi, in pričakovati je, da bo imelo pomembno vlogo v slovenskem nacionalnem programu. Prav od tega programa kmetijstvo veliko pričakujejo in to se je pokazalo tudi na okrogli mizi z naslovom Slovensko kmetijstvo na razpotju, ki so jo v okviru slovenskega kmečkega tabora pripravili pretekli petek v Semiču.

Stisk in problemov, ki jih imajo kmetje, ni malo, skoraj vsak razpravljalec se je dotaknil zadružništva ali dencionalizacije. Zadružništvo je potrereno krepko reformirati, zadržuje morajo iz rok odtujene oblasti priti v roke zadružnikov. Pri našem namreč nimamo zadruž, odkar smo leta 1954 z zadružnim zakonom postavili definicijo, da je zadružna lastnina družbenega lastnika. Od zadruž je ostala le beseda, sicer pa je šlo za družbenega podjetja. Kar zadeva dencionalizacijo, pa se odgovorni zavedajo, da se ob njej odpirajo številna, zlasti socialna vprašanja, najpomembnejše pa je, da bo pravična. Sedaj se govori le o vrnitvi po krivici odvzete zemlje in gozdov, medtem ko SKZ zahteva, da se reši tudi vprašanje agrarne reforme iz leta 1953, ki je z uvedbo zemljiškega maksimuma močno prizadel kmete.

Marija Markoš, namestnica sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je načela problem žensk v kmetijstvu, ki postavlja pravzaprav vse bolj moški problem. Na mnogih kmetijah ostajajo le »stari«, domačine so brez nasledstva in na najboljši poti, da propadejo. Vzroki za to, da dekleta nočijo na metije, so globlji: garati morajo kot črno živilo, porodniški dopusti in otroški dodatki martskeje še niso urejeni, ko pa gre za plačevanje prispevkov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, pa — če jih ne zmorejo — na domačijah najprej črtajo s seznama pravženske.

Kmetijstvo zaostriči tudi problem višinskih kmetij pa veterinarskih storitev, ki so občutno predrage, saj je kmet iz Sentruperta moral plačati veterinarju za zdravljenje mastitisca skoraj polovico vrednosti krave. Zlasti še Kočevce pa skrbijo, kako bo z državnimi lovšči na njihovem območju, saj se je ponekod divjad že tako razmnožila, da se gozd ne more več obnavljati. Ob tamjanju kmetov z majnimi razviti območji je krški kmet zatrdil, da je danes težje kmetovati v razvitenih občinah, saj samo nerazvite dobivajo subvencije. Krški kmetijstvo je danes — čeprav je občina po razvitoosti v samem slovenskem vrhu — povsem obubožano. Niti toliko denarja nimajo, da bi pomagali kmetijcem, ki so utrpljeli veliko škodo zaradi suše. Zato naj bi na kmetijstvo gledali kot na panogo, in to ne glede na razvitoost občine. Grosupeljski kmet je ob vseh težavah v kmetijstvu očitno že izgubil potrpljenje in vsako upanje, zato je zagrozil, da bo z bikom vred začel gladovno stavko.

M. B.-J.

BERITE DANES!

na 3. strani:

• Vinogradniki hočejo iz »puščave«

na 4. strani:

• V Mirni Peči letos ne bo zvonilo

na 5. strani:

• Bo vlada padla na smeteh?

na 6. strani:

• Za gozdarje bo še dovolj dela

na 7. strani:

• Elitni in masovni turizem v isti hiši

na 8. strani:

• Izdajalci domovine so na dnu pekla

na 16. strani:

• Protest »potomcev« Petra Klepca

Sto dni Peterletove vlade

Te dni bo poteklo 100 dni, kar nam je zavladal Peterletov kabinet, izbran na temelju svobodnih in demokratičnih volitev. Mimo je torej 100 dni miru, ki ga novim vladam podare v vseh dobrih parlamentarnih demokracijah. Zaradi resnice je treba reči, da ta vlada tudi med uvažanjem v delo s strani javnosti, berti medijev, ni imela tistega miru, ki ga nalaže bonton. Predvsem zato, ker je te iste medije že takoj na začetku skupščina podrediti na način, ki je nezaslišan in v današnji Evropi neobičajen, veliko pa so k napadom na Peterletovo može doprinest tudi nekatere druge poteze. Ko smo tu, nihče ne more mimo dejstva, da se je dr. Rajko Pirnat, pravosodni minister, po nepotrebem ter v svojo in vladino škodo šel zdravnika v primeru Francke Stirmole-Hlastec, vladinem ugledu pa ni koristilo tudi prizadevanje družine Rupel, da bi gospa Rupel, žena zunanjega ministra dr. Džimítrija Rupla, postali desna roka slovenskega ministra za turizem.

To so trije najbolj razviti primjeri, ki jih opozicija in del javnosti oči-

tajo Peterletu oziroma štirim njegovim jasstrom (Piranu, Stanču, Janši in Ruplu). Ljudje pač spoznavajo, da je bilo naivno verjeti, da se bo kdo kaj naučil na tujih komunističnih napakah. Kaže, da je slast vladanja ter moč nad ljudmi in dogodki močnejša od pameti in morale. Seveda pa so še druge reči. Količica časa je nova slovenska vlada posvetila Elanu ter slovenskemu gospodarstvu, ki so ga sicer zavozili komunisti, in koliko papeži v Rimu, čeprav smo po drugi strani zvezeli, da Sveti oče molijo za Slovence in potem takoj tudi za Elan? Se je bilo novim slovenskim oblastnikom res treba tako posvetiti zunanj politiki in hkrati zanemariti dogovarjanje o bodoči ureditvi Jugoslavije? Dober politik bi se o svojih interesih pogovarjal tudi s samim hudičem. Pa čeprav v Beogradu. Kaj bo storil vojaški minister Janez Janša, če sklep, da dobršen del slovenskih nabornikov služi vojake tako rekoč pred domaćim pragom, ne bo mogče uresničiti? Politika je vendar umetnost mogočega. Ob gospodarstvu, ki tone, ob novi (ne) Jugoslavi-

ji, ki nastaja bolj ali manj mimo Slovencev, je tu ne nazadnje še ta nesrečni Rog in drugi tragični kraji. Potem ko je tudi najbolj zkrknjeni boljševik sam spoznal, da je sprava med Slovenci sveta in nujna, ustavlja vlada komisijo, ki bo izkopal vsako koščico. Resnica o vseh morijah je Slovencem še kako potrebna, vprašanje pa je, ali politizacija teh tragedij ne bo usodno dregnila v narodovo rano, nakar bomo Slovenci bolj sprti, kot smo bili kdajkoli.

Peterletova ekipa ima po 100 dneh vladanja torej vse možnosti, da razdeli Slovence v dva tabora, zameni oziroma ne sodeluje dovolj v dogovarjanjih o bodoči jugoslovenski državni pogodbi ali razrodu, očitačo pa tudi že, da razliko od sicer za svetovni ideološki polom ni krivega Marx-a ne ve, da mora človek, celo Slobenec, najprej jesti in biti oblečen. Šele potem se lahko ukvarja z lepimi znanostmi in, recimo, politiko. Kar dovolj za vlado, v kateri so prvič po vojni tudi najmanj štirje Dolenjci.

M. BAUER

MESEČNO PONOČILO O DELOVANJU NEK

KRŠKO — Julija je Nuklearna elektrarna Krško proizvedla nekaj manj kot 370 tisoč MWh električne energije. Pri rast temperature vode v reki Savi je bil pod dovoljenjem vrednostjo, ki znaša 3,5 stopinje Celzijus. Povprečni dnevni pričasti temperature reke zaradi izpuščanja segrete vode v strugo je tako bil 1,71 stopinje, medtem ko je največji pričast v juliju dosegel 2,52 stopinje. Koncentracija radioaktivnosti v tekočinah pred izpustom v Savo je bila tudi tokrat v mejah, ki veljajo za pitno vodo. V tekočinskih izpuščajih je bil 0,056 odst. Koncentracija radioaktivnih snovi v zraku je bila na razdalji 500 metrov od zadrževalnega hrama v predpisanih mejah, ki tudi sicer veljajo za zrak. Doza sevanja zaradi plinskih izpuščajev je na enaki razdalji dosegla 0,0024 odst. od letno dovoljene doze sevanja na posameznika iz NEK. V minulem mesecu so v krški nuklearni elektrarni uskladiščili 27 sodov srednjih radioaktivnih odpadkov, tako da jih je sedaj v skladišču skupno 7386.

• Človeško življenje, če ga ne posvetimo raziskovanju, ni vredno življe. (Russel)

Odklop kot poslednji ukrep

Dolenjci najslabši plačniki elektrike v Sloveniji — Na Elektru še poskušajo dobiti denar zlepa

NOVO MESTO — Nelikvidnost dolenskega gospodarstva se močno odraža tudi na poslovanju elektrogospodarstva, saj so tozdu Elektro Novo mesto 7. avgusta dolenska podjetja dolgovala 19 milijonov, kar je že več kot tri četrte letnošči izgube tozda, ki znaša 24 milijonov dinarjev. To postavlja novomeški tozid med najslabše v Sloveniji, kar vsekakor ni dobro izhodišče za številne predvidene investicije za dokončno kvalitetno ureditev dolenskega električnega omrežja.

Večina podjetij s plačilom zavlačuje, kot je najdlje možno, precej je tudi takih, ki se ne zmenijo niti za opomine niti za izvršbeni naloge in grožnji z odklopljivo. Te zadnje možnosti dolenski elektrikarji do sedaj še niso uporabili v

KAJ SE SKRIVA V RUDNIKU GLOBOKO?

BREŽICE — Ker po občini že nekaj časa krožijo govorice in ugibanja o tem, kaj se skriva v rudniku v Globokem, so o tem na pobudo občinske konference ZSMS pregovorili tudi delegati občinske skupščine. Da bi govoricam o jedrskih odpadkih v rudniku prišli do dna, so imenovali posebno komisijo. Z delom naj bi pričela v prvih dneh septembra.

praksi, pravijo pa, da bodo v skrajni sili primorani in to, pričenši z opozorilnimi akcijami. Zadevo so postale tako pereče, da je slovenski izvršni svet na zahtevo elektrogospodarstva skrajšal plačilni rok. Dosej je smel dobabljitev ustaviti dobavo električne energije, če uporabnik v 30 dneh od dneva zapadlosti plačila ni plačal računa, po novem pa je rok skrajšan na 10 dni. To velja tako za velike porabnike kot tudi za gospodin-

• Direktor Franc Krašovec v zvezi s tem pravi: »Po neplačanih obveznostih smo na zadnjem mestu v Sloveniji, in to zna zamakniti nekatere nojne investicije, zaradi nelikvidnosti v sistemu elektrogospodarstva pa lahko pride tudi do trajnejše ustavitev del in v tem primeru ne bo pomagalo nobenopravčilo.«

stva. Največji dolžniki Elektru Novo mesto so Novoteks, Novoles, IMV, Iskra Šentjernej, Beti in še nekateri, precej pa je tudi takih, ki plačujejo s kar največjim zamikom.

T. J.

Razmišljajo ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

za znanega kupca koš doslej, temveč da delamo za dobrega kupca. Ne tako, kot se nam do sedaj dogaja v Makedoniji, Črni gori, Srbiji, da ni dinarja plačila v letošnjem letu. Enostavno bomo moralni od tam oditi, dati vse in tožbo, odpustiti potnika in referenta za to področje. Proizvodnjo moramo za toliko zmanjšati ali najti nadomestilo trga v izvozu. Zaradi tečaja dinarja tudi izvoz ni pozitiv-

Teodora Kovačić

ven, pa tudi zaradi prevelikega števila zaposlenih. Zato smo stvari doslej reševali tudi s predčasnimi upokojitvami in naravnimi odhodi. V metraži smo laži in v letošnjem prvem polletju že zmanjšali število zaposlenih za 17 odstotkov ali za 194, sedaj pa čaka na odhod še 160 ljudi. Seveda jih ne bomo dali na cesto, razen morda zares slabé. Na to bodo pokazali sami delavci, saj v takih razmerah ni prostora za lažno solidarnost. Drugi bodo ostali doma na čakanju z določenim nadomestilom. Ukinili bomo tudi nočno izmeno in jo poskusili z dobro organizacijo dela povsem nadomestiti. Razmišljamo samo še o preživetju!«

V Konfekciji odloča »lon« posel. V nasprotju s pričakovanji pa združitev obeh Nemčij na naročila ne bo vplivala negativno, po zagotovitvi tujih partnerjev prej nasprotno. Razmere na domačem trgu so kritične. Zaradi majhne kupne moči prebivalstva upada prodaja, trgovine plačujejo sproti dobaviteljem iz uvoza, domačim pa s plačilom zavlačujejo. Z usodo domačega trga je povezanih 90 odstotkov od 123 rezilskih delavcev v konfekciji. T. JAKŠE

Posluh za vse

Predsednik Zelenih Sevnice Alfred Železnik o utrjevanju stranke

SEVNICA — Zeleni Sevnice, ki jim predseduje svobodni novinar Alfred Železnik iz Boštanj, bodo jeseni posvetili precejšnjo pozornost utrjevanju stranke, a tudi v teh poletnih tednih niso misili zgolj na oddih in počitnikovanje.

»Zavedamo se, da so naš velik potencial mladi, bodisi srednješolci ali študentje. Zdaj, ko je gospodarstvo v globoki krizi, da se marsikje otepajo celo z mladimi, ki bi si radi prislužili kak dar med počitniško praksjo, je velika prilognost, da mlade čez poletje angažiramo pri postopni izdelavi ekološke študije. Za to verjetno ne bo nikoli prav dosti denarja, ačko pa tudi v svetnički občini pripravili ekološki raziskovalni tabor, podoben tistem, ki je bil v pretekli mesec v Radečah oz. na Hotemežu, potem bi lahko veliko naredili za okolje in predvsem za ekološko osvečanje. Mislim, da bi lahko izhajali iz tki, malih problemov. Zakaj na Mirni ni zmeraj tako živahn, kot je bilo te dni? Očitno je, da čistina naprava na Mirni ni kos onesnaževalcem, ali pa gre morebiti za kaj drugega. Reka Mirna ponuja obilo

gladovna stavka kot sredstvo za doseg drugačnih razmerj v tej celoti. Pri tem se je vlada znašla v čudnem položaju, saj se je v trenutku, ko se mora odločiti o tem, stvar tudi spolitizirala, da se akteri stavka tega zavedajo, da pa je kazal tudi odnos do pravosodnega ministra v času pogajanja. Spolitizirala pa je tudi od scenarija?

MERIMA BAJREKTAREVIČ, upravnica kuhične v Domu JLA v Ribnici:

»Vsak obsojenec naj odsluži toliko kazni, kot jo je zaslužil. Morda je bilo res prestrogo sojen in ta naj bi bil deležen delne oprostitev kazni. Kaj bi s političnimi zaporniki, ne vem, ker se v politiku ne vmešavam, posljevalce pa bi takoj pobila. O gladovni stavki zapornikov pa menim, da so v njej sodelovali le norci. Dokler imajo kaj jesti, naj jedo!«

JOŽE NOVAK, direktor Doma starejših občanov Kočevje:

»Za štrajk zapornikov na Dobu menim, da ni bil upravičen. Je namreč več drugih rednih možnosti, da se zaporniki znači kazen. Štrajk bi bil upravičen le, če bi bile razmere v zaporu nečloveške, se pravi prehude. Običaj pa je, da se zniža ali ukine kazen političnim zapornikom, ko se zamenja oblast. Politične zapornike je treba obravnavati drugače kot klasične kriminalce.«

VINKO OŠTIR, upokojenec iz Bučeveci vasi pri Brežicah:

»Pomembno je, za katero vrsto zapornikov gre. Po krivem obsojeni zaradi politike morajo biti oproščeni. Če si nekdo zasluzi znižanje kazni, se vidi že po njegovem obnašanju. Ne vem, če je pametno znižati kazni za vse, saj naše kazni za kriminal niso velike. Barabe naj bodo kar notri, kakšna korist bi pa bila, če bi jih predčasno spustili? Še naprej bi delali lumparje!«

MARIJA HABJANČIČ iz Ptuja, na obisku pri hčerkki v Krškem:

»Menim, da mora vsak odslužiti tisto kazen, ki si jo je s svojim kriminalnim dejanjem zasluzil. O znižanju kazni bi se lahko pogovarjali samo v posameznih primerih in tako presodili, ali se je komu zgodila krivica. Po mojem sedanju kazni za kazniva dejanja niso visoke, zato sem za to, da se poostroji. Če bomo preveč popuščali, bo vsak lahko delal, kar se mu bo zahotel.«

ANTON PEZDIRC — MIKOŠA, kmet s Krasinom pri Metliki:

»Nova oblast naj popravi krivice političnim zapornikom, nikakor pa nisem za to, da bodo kriminalci, ki so bili obsojeni zaradi dejanj, zaradi katereh bi sedeli v vsakem režimu, z gladovno stavko izsiljevali znižanje kazni. Če bi jim popustili, bi s tem razvrednotili zakone in sodišča. Zlasti povratnikom, hujšim kriminalcem in še komu, bi morali kazni zvišati, ne znižati.«

P. P.

Prodali dva milijona kopalk

Pripravljena že kolekcija za prihodnje leto

METLIKA — Metliška Beti je že dalj časa ena največjih proizvajalk kopalk v Evropi. Za letošnjo sezono so jih naredili okoli 2 milijona, od tega kar milijon in pol kosov za izvoz in le pol milijona za prodajo na domačem tržišču. Kopalke so nasploh eden najbolje prodajanih Betinih izdelkov, čeprav je tudi tu prodaja na domačem trgu manjša kot prejšnja leta.

Z manjšo prodajo na domačem trgu je glavni zvrok upadanje turizma in padec kupne moči nasploh. To občutijo tudi pri prodaji drugih izdelkov, zato se Beti, kolikor se le da, usmerja na tuje trge. Seveda pa je jasno, da se čez noč ne da bistveno povečati izvoza in da je to dolgotrajen, občutljiv in predvsem zahteven proces.

Čeprav se padec kupne moči na domačem trgu pozna tudi pri prodaji drugih Betinih izdelkov, poleg tega pa se srečujejo še s hudo konkurenco iz uvoza, so s prodajo artiklov iz pomladopotečne kolekcije programa kopalke in perilo dokaj zadovoljni. Precej manj pa so lahko zadovoljni s plačili, saj ogromen dolg njihovih kupcev iz vse države narašča iz dneva v dan. Sicer pa je to vsesloščen problem in nikakršna Betina posebnost.

Prihodnji mesec bodo že začeli predstavljati kolekcijo pomlad-poletje '91. Kot je to v navadi, bodo novo kolekcijo za kupce iz Slovenije in bližnjega dela Hrvaške prikazali na modnih revijah na Vinomeru, ostale večje kupce pa bodo z novo kolekcijo obiskali potniki. V novi kolekciji bo okoli 300 različnih modelov, od tega približno polovica kopalk, ostalo pa so perilo, jogging, spalne srajce, pižame, kompleti, kratke hlače, oblike za prosti čas itd. Letos na teh modnih revijah ne bodo že tudi na veliko sklepali poslov, kot prejšnja leta, temveč bo to bolj seznanitev z novo kolekcijo. Kajti časi so tako, da septembra nihče ne more točno reči, kaj in koliko bo drugo leto marca in aprila kupil.

A. B.

DRAGO MEDIC, inženir strojništva iz Novega mesta:

»Kolikor vem, je pravna pot za znižanje neutemeljeno visoke kazni vsa-

komur odprtia, zato se mi zdi nedavna akcija zapornikov izsiljevanje, ki mu pravna država ne bi smela podleteti. Drugo je seveda vprašanje političnih zapornikov, ki pa jih pri nas, menda, praktično ni več, ali pa

vprašanje nehumanega ravnanja z zaporniki. Zato bi moral civilna družba imeti učinkovit nadzor nad dogajanjem v za-

porih.«

A. B.

Naša anketa

Na oni strani zakona

Med mnogimi nalogami, ki jih je sprejela civilna družba, je tudi zaščita človekove integritete, njegove osebne varnosti, varnosti njegove lastnine in njegovega dostojanstva. Za spoštanje teh vrednot je izoblikovala pravila obnašanja ter vzpostavila sistem ukrepov, s katerimi ščiti pripadnike družbe pred motnjami. Pravila igre so ponavadi poznana vsem udeležencem, pa tudi posledice, ki sledijo, če se le ta prekoračijo. Družba samozaščitna funkcija mora delovati, kako deluje, pa je seveda odvisno od stopnje njenje materialne in duhovne razvilitosti. V občutljivi odnos družba — zapornik, kjer pa moramo družbo pojmovati v celotnem njem bistvu in ne samo kot vladno, torej kot krog zapornik

Vinogradniki hočejo iz »puščave«

Z okrogle mize o vinogradništvu, ki je bila v okviru vseslovenskega kmetijskega tabora v Semiču — Mnenja vinogradnikov in izjavi ministrov

SEMIČ — Okrogle mize o vinogradništvu, ki so jo konec preteklega tedna pripravili v Semiču v okviru vseslovenskega kmečkega tabora, sta se poleg številnih strokovnjakov s tega področja in vinogradnikov iz vseh koncov naše republike udeležila tudi republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Oster ter republiški sekretar za trgovinu in cene mag. Maks Bastl. Skupna ugotovitev je bila, da bo potrebno še marsikaj storiti za oživitev vinogradništva, za začetek pa do leta 2.000 vsako leto obnoviti 1.500 ha vinogradov.

Iz ust vinogradnikov je bilo izrečenih malo pohval in veliko graj. Piko na ije je gotovo postavljal predsednik Društva dolenskih vinogradnikov Peter Brčar, ki je dejal, da je v razdrobljeni vinogradi — ti so posledica naše pretekle miselnosti — vloženega veliko garanja in premo poslovnosti, povrh vsega pa je še vsak liter vina vsaj trikrat obdavčen. Svoje delo bi morali temeljito opraviti tudi vinarski inšpektorji, ki bi na terenu preverjali zlasti kakovost točenih vin. Žal so bili vinogradniki v kmetijstvu vedno pastorek in njihov glas je bil kot glas vpijočega v puščavi. »Ne prosimo, da nas kdo za roko pelje iz te puščave, ampak zahtevamo, da se ustvarijo takšne razmere, da bomo sami prišli iz nje,« je bil oster Brčar.

»SAD« ŠT. 7 — 8

KRŠKO — Izšla je poletna, dvojna številka mesečne strokovne revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad, ki jo izdaja Društvo za napredek kmetijstva Krško. V njej piše urednik inž. Peter Jankovič o Južni Tirolski, sadnem vrtu Evrope, ter o osnovah cepjenja sadnih rastlin, inž. Anita Solar objavlja članek Kje posaditi oreh, dr. Stojan Vrabič piše o sodobnih načinih boja proti rdeči sadni prisci v intenzivnih sadnih, mag. Gabrijel Seljak o škropljenu vinske trte in sadnega drewnja na Primorskem, dr. Jože Celnarič o zeleni rezi v rodnom vinogradu, dr. Slavica Šikovec o rezervah našega vinogradništva, mag. Julij Nemančič na nadaljuje z vinsko abecedo degustacije. Revija stane 35 dinarjev, naročite pa jo lahko v Kršku, Cesta 4. julija 66.

- Stevilo ovac volka nikoli ne vznenira. (Vergil)
- Začetek modrosti je: pridobivaj si modrost. (Bibija)

PRVO SREČANJE HRIBOVSKIH KMETOV

DOBRAVA NAD SENOVIM

— Podružnica kmečke zveze iz vseh treh posavskih občin bodo to soboto, 18. avgusta, priredile prvo srečanje kmetov iz hrivovitih predelov Posavja. Srečanje bo ob 10. uri na kmetij Perko v Dobravu nad Senovim, do koder je mogoče priti po cesti s Senovega proti planinski koci na Bohorju. Pri Perkovih, ki se ukvarjajo tudi s kmečkim turizmom, bodo podali poročilo o stanju hrivovitega kmetijstva in se o tej od družbe pozabljeni dejavnosti tudi pogovorili.

SEJMIŠČE V BREŽICAH

— Na

sobotnem sejmu so imeli naprodaj

159 do 3 mesece starih in 51 starejših

prašičev. Prodali so 75 mlajših po 30

din za kg žive teže in 17 starejših po

25 din po kg žive teže.

ŠE VEĆJI RADGONSKI SEJEM

GORNJA RADGONA

— V so-

boto bodo v tem obmejnem mestu

odprli tradicionalni kmetijsko živilski

sejem, ki je po svojem obsegu drugi

največji tovrstni sejem v Jugoslaviji.

Letos bo še manj zaostajal za novo-

sadskim,

saj bo imel še 5.000 kva-

dratnih metrov več razstavnega pro-

stora, napredoval pa tudi po izbirni

razstavljenih predmetov. Tako bo le-

tos prvič organizirana prodajna raz-

stava avtomobilov, dograjen pa bo

tudi razstavni hlev za konje. Velik

poudarek so organizatorji sejma letos

dali ocenjevanju kakovosti živil.

Modi

trakt, najviše priznanje kakovosti,

sta prejela dva švicarska, dva sloven-

ška (Emona mesna industrija Zalog

in Mesna industrija Primorska) in po-

en avstrijski ter italijanski predelova-

lec hrane.

SEVNICKO VABILLO NA SEJEM

SEVNICA

— Društvo vinogradni-

kov Sevnica — Boštanj vabi svoje člane

in ljubitelje vinogradništva na ogled

kmetijskega sejma v Gornji Radgoni,

ki bo v tork, 21. avgusta. Odhod bo ob 6.

uri izpred gostilne Kraljev na Glavnem

trgu v Sevnici, prijave pa zbirajo v tej

gostilni do vključno nedelje, 19. avgu-

sta. Vabiljen!

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V pondeljek so prodajali krompir

po 10 din za kg, papriko po 20 do 40,

paradižnik po 10 do 20, česen po 40 do

50, kumare po 15 do 20, malancane in

solato po 30, stročji fižol po 30 do 40,

špinaco po 60 in fižol v zrnju po 40 din

za kg. Kilogram breskev je veljal 10 do

15 din, hrusk 15, sliv 20, grozdja 30 do

35, jabolk 15 in lubenec 10 din. Merica

robid je stala 15 din. Jajce je bilo 1,80

do 2 din. Kozarec medu so prodajali po

70 din. Lonček smetane je stal 25 do 30

din, različno od velikosti posode. Za ki-

lo skute je bilo treba odštetiti 30 do 40

din.

• SEJMIŠČE V BREŽICAH

— Na

sobotnem sejmu so imeli naprodaj

159 do 3 mesece starih in 51 starejših

prašičev. Prodali so 75 mlajših po 30

din za kg žive teže in 17 starejših po

25 din po kg žive teže.

Kmetijski nasveti

Bruceloza trka na vrata

Tropi ovac iz Bosne in drugih predgov Jugoslavije, ki se pozimi in zgodaj spomladi pomikajo skozi naše kraje in ki jim inšpekacija ter oblast nikakor ne moreta priti na kraj, so stalna zdravstvena nevarnost in pravi mali čudež, da še ni izbruhnila kakva večja okužba. Med boleznnimi je zlasti nevarna bruceloza, ki je na Kosovu velik živinodravstveni problem, pri nas pa je k sreči skorajda ne poznamo.

Pač, znan je nedavni primer zbolele ženske iz Kranja, ki se je okužila na obisku pri znancih v vasi pri Rovinju, kjer so ji postregli z mladim ovčjim sirom. Bruceloza je nameč zoonoza, torej bolezen, ki je, enako kot za živali, nevarna tudi za ljudi. Imenujejo jo tudi mediteranska ali malteška mrzličica, njen povzročitelj pa je Brucella melitensis. Bolesen se začne z zvišano temperatu, bolečinami v glavi in sklepih ter s splošno slabostjo, k sreči pa se jo pozdravita z antibiotiki. Traja več mesecov ali celo let.

Kaj storiti, da bi človeka in žival obvarovali pred njo? Predvsem je treba onemogočiti, da bi okužba prodrla do nas. Nomadsko pašo je zato treba dosledno prepovedati, pod živinodravstveno kontrolo pa mora biti tudi ves promet z živalmi in živalskimi proizvodi. Divji promet z ovcami in komizi prav izizza okužbo, dosti manjša nevarnost pa ne grezi od nakupa nekontroliranega mleka in sira. Vsak nakup nedeklariranega mleka in mlečnih izdelkov, ki nimajo veterinarskega dovoljenja, je nevaren, opa-

• NASVET KAVOPIVCEM — Tudi na kmetih je pitje kave postalno že nekaj povsem vsakdanjega in koristen bo nasvet, kam s kavno usedlino, ki ostane po kuhanju. V likak nikakor ne sme, saj je prav kavna usedlina največkrat tisti kuhinjski odpadek, ki »zabetonira« odtok vo- de, tako da je včasih treba poklicati na pomoč celo vodnega inštalaterja. Kavna usedlina spada na kompostni kup, saj vsebuje precej dušičnih snovi, ki pospešijo razgradnjo celuloze in s tem zorenje komposta. S svojim močnim vonjem privablja tudi deževnike, te po Darwinu najkoristnejše živali, brez katerih ni rodovitne zemlje.

zaria veterinarska služba. Še posebej nevarna je smetana ovcjega mleka, ki vsebuje nekajkrat več brucel, kot posneto mleko.

Da je bruceloza resna bolezen, ki nam grozi, dokazujejo tudi ukrepi in stroški, ki so jih ob zadnjem izbruhu imeli z njim na sosednjem Hrvaškem. Ob pojavi v Istri so morali izločiti in pobiti ter v kafileriji uničiti meso nad 200 živali. Tudi z gospodarskega vidika je zato spopad z boleznjijo in ostrej-

Inž. M. LEGAN

menila za razvoj vinogradništva. Ob tem je vinogradnik z Vipavskega pri-

• Drugi kmet, prav tako z Vipavskega, se je lotil teme, ki tišči mnoge kmete: lastništva. Ugotovil je, da imajo najlepša zemljišča v lasti družbenega podjetja, toda mnogi nasledni so že do trajani in ne dajejo pričakovanega pridelka. Zato je predlagal, naj dajo to zemljo v najem, tudi v trajen najem z možnostjo dedovanja. Mag. Bastl je ob tem pristavljal, da je lastnina bistven motivacijski faktor za delo, prav na področju kmetijstva pa je to še toliko bolj pomembno. Ker nikogarša lastnina ni dala nikakršnih rezultatov, naj bi sedanja družbenba lastnina prišla v skupen sklad in naj bi dajali v najem ljudem, ki so jo pripravljeni obdelovati, četudi niso nekdani lastniki. Tudi to je eden od pomembnih pogojev za oživitev kmetijstva.

pomnil, da naša družba ne zna ne jemati ne dajati.

M. BEZEK-JAKŠE

Dve melioraciji

Na nerajškem in semiškem koncu bodo odstranili kamenje s 400 ha

ČRNOMELJ — V črnomalski občini so pripravili odloke o uvedbi melioracijskih postopkov za področje Nerajca in Semiča II. Gre za melioracijo, ki sta predvideni v družbenem planu občine in planu kmetijske zadruge, zanj pa so že pripravljeni projekti. Skupaj naj bi posegi veljali dobrih 5 milijonov in pol din, 90 odst. tega denarja pa so kot nepovratna sredstva že nakazali z republike.

Na semiškem območju in v Štreklevcu so njive že meliorirali. Takrat so ugotovili, da bi bilo smotreno izvesti agromelioracijo tudi v Nestopljini vasi, Brezju, Brstovcu, Prapročah, na Sodnjem Vrhu in Gradniku, skupaj torej na 197 ha. Druga melioracija bo zajela 203 ha, in sicer del Dragatuša, Belčega Vrha in Knežine, Pusti Gradec, Veliki in Mali Nerajec. Ker je na področju te melioracije že sprejet občinski odlok o krajinskem parku Lahinja, so kmetijci upoštevali zahteve novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine. Iz melioracije so izločena stavna zemljišča, poraščena zemljišča in zemljišča, na katerih melioracija ni ekonomsko upravljena, na primer močno kamnita strma pobočja.

M. B.-J.

Peter Brčar, predsednik Društva dolenskih vinogradnikov: »Velik trud vinogradnikov je premalo poplačan.«

Pan je oživel

Novo ribniško podjetje za svetovanje in trženje v kmetijstvu

RIBNICA — Pan je bil starogski bog lova, gozdrov, travnik in pol, v Ribnici pa je Pan tudi ime za podjetje, ustanovljeno letos aprila. Pan se bo ukvarjal, kot so določili njegovi ustanovitelji, s kmetijstvom, svetovanjem s tega področja, z odkopom kmetijskih pridelkov, s pridobivanjem materiala, z nabavo ozimnice in drugim. Tako obvezno dejavnost bodo lahko obvladali glede na to, da je vodilna strokovna ekipa dobro podkovana z znanjem in jo sestavljajo ljudje, ki so svoj čas delali v ribniški kmetijski zadruži. Mladi inženirji agronomije zaupajo vase in računajo, da bodo kmetom značilni.

»Podjetje bo nudilo zares vse s področja odkupa, prodaje in predlagave predvsem zdravne skrobove hrane skozi celo leto. Poseben poudarek bo velenje srečanja, ki jih ima že v Tržiču, Krškem in Zagrebu. Rado bi pokrilo širše območje v Jugoslaviji in imajo stike z velikimi pridelovalci prehrane in kmetijskih strojev. »Kmalu bi morali dobiti na uporabo grosistično skladisčje v Ribnici za odkup in prodajo, saj posebej gnojil in herbicidom. Po našem mnenju bi moral v tej dolini prvenstveno začeti urejati vse potrebowne za urejanje sejma za tedenski odkup in prodajo živilne,

Mirnopeške drobnice

MESA NI — Gospodinje iz Mirne Peči in okolice si že dolgo želijo večjo in dobro založeno samoposredno trgovino, ki bi jo kraj gleda na svojo velikost in močno zaledje gotovo zaslužil. Še zlasti pri pogrešajo mesarju. Morda se bo ob poplavi zasebnih prodajal s širom po Dolenjski le našlo kaj tudi za tane?

PRESNETI ITALIJANI — Globoka kotranja za osnovno šolo, tako imenovana mirnopeška depresija, v katerem se stekajo meteorne vode z vseh koncem in je v poslednjih mesecih leglo komarjev, bojjo pa se, da bo postala še česa drugega, bo skupaj z urejanjem kanalizacije za Mirno Peč in okolico verjetno le sanirana. Dokumentacijo že izdelujejo, Mirnopečani pa v šali pravijo, da bi bilo vse že urejeno, ko bi Italijani med vojno ne bili takoj jadroni pobrali šila in kopita. Le ti so tedaj z izkopavanjem odvodnega kanala namreč že pričeli, pa jim je zmanjkalo časa.

TEŽKI TOVORNJAKI — Odkar je kamnolom pri Sveti Am ponovno odprt, se valjo skozi Mirno Peč težko otovorjeni tovornjaki Cestnega podjetja, ki cestiču, za katerega so prispevali tudi krajani, govorijo ne koristijo. Škodo je na nekaterih klančih že opaziti, krajani pa ugibajo, kdo na čigave stroške in kdaj, če kdaj, bo cesto zopet obnovil.

PRODAJA ŠOLE — Stavba nekdanje podružnične šole v Globodolu je na prodaj. Lepo in prav, menijo Globodelčani, zraven pa zahtevajo, da se del kupnine nameni tudi v krajevne potrebe, saj so, kot je znano, med obema vojnami izgradnji šole tudi sami precej prispevali v materialu.

PREPOTREBEN ASFALT — Kaže, da bo novo asfaltno prevleko med prvimi videla cesta od Malenske vasi do Vrhovega, dolga 1600 m, težko pa jo pričakujejo tudi na odcepnu proti Jablanici na odsekih Malenske vasi — Doljni Podboršt, od glavne ceste do Vrhoveči, na odcepnu proti Globodolu in še drugie. Denar bo težko zagotoviti, saj je KS dobila odobreno le pomoč za 1300 kvadratnih metrov asfalta, kar pa je kaplja v morje.

TEMENICA IZGINJA? — Prebivalci mirnopeške doline z grozo ugotavljam, kako je njihova rečica iz dneva v dan bolj onesnažena, za kar je krivo seveda Trebnje s svojo umazano industrio. Nič manj jih ne skrbijo, da zaznavajo vse šibkejši pretek vode v strugi, kar da slutiti, da si je voda med svojim vandranjem po podzemju našla tudi druge poti.

VESELA TELEFONSKA AGONIJA

METLIKA — Na zadnji (nesklepni) seji zborov občinske skupščine je eden od delegatorov zastavil tudi vprašanje, koliko časa bo še v občini trajala »telefonska agonija«. Pri odgovoru oziroma prosti debati o tem žgočem vprašanju se niso mogli zediniti, ali gre pri razširiti telefonskega omrežja v občini za agonijo ali za veliko delo, ki poteka po načrtih in je tik pred koncem. Pri podatku, da so doslej opravljena dela vredna okoli 6 milijonov nemških mark, pa je predsednik enega od zborov (potih) pripomnil, da bi za ta denar metliško telefonijo naredili tudi Nemci. Vendar bi bila potem prejšnji teden polovica metliških lastnikov telefonov prikrajšana za izvrstno zabavo ob prisluškovovanju drugim pogovorom, medtem ko je imela druga polovica mrtve telefone.

Tako čista, da se vidijo mrtve ribe na dnu

Akcija Rešimo Krko

ŽUŽEMBERK — 3. avgusta je Studio D v sodelovanju z Nedeljskim in Dolenjskim listom pripravilo prvo od opozorilnih akcij pod naslovom Rešimo Krko. O tem colnarjenju od vasi Krka do Žužemberka in o zeleni deklaraciji, ki so jo udeleženci sestavili na cilju, smo že poročali, sedaj pa poglejmo, kaj so o Krki menili udeleženci colnarjenja.

SLAVKO MEDLE iz Novega mesta: »Mislim, da je malo ljudi, ki bi Krko bolj poznali. Po njej se že vrsto let ne vozim le za šport in rekreacijo, temveč jo tudi opazujem in ugotavljam njene spremembe in propadanje. Lahko rečem, da v tem času še ne gori rdeča luč. Krka živi in rešiti se jo da, seveda pa bo lahko že v naslednjih letih prepozno, če se ekološka zavest pri ljudeh in vseh onesnaževalcih ne bo dvignila. Skrbi me, da je zgornji tok vodno boj umazan, za kar so krivi tudib v Ribnici in Grosupljem. Rib je v Krki še veliko in poginalih je prav toliko kot običajno. Krko bi se po mojem dalo rešiti v treh letih, potem pa vsem onesnaževalcem predpisati višoke kazni.«

SAMO SENICA iz Straže: »Če živi ob Krki, jo vzljubiš in hudo tje, ko jo gledaš takšno, smrečo in motno. Krka postaja velik kanal, v katerem ljudje mečejo vse, česar ne rabijo več. Tako, kot smo jih naučili, da črna odlagališča brez urejenih deponij močno onesnažujejo zemljo, bi morali pričeti s Krko in njenimi pritoki. Ko bi gospodinje le vedele, kako škodljiv so pralni praski in mislim, da so prav ti največji onesnaževalci.«

TONE FORNEZZI-TOF, Nedeljski Dnevnik: »Za akcijo smo se odločili zato, ker je Krka biser Slovenije in edina reka, ki ne teče v Beograd. Tudi zato jo moramo rešiti. Naša ekspedicija je ugotovila, da je Krka v zgornjem toku celo tako čista, da se na njej vidijo crnjene ribe. Mislim, da bomo zgornji tok še lahko rešili, v spodnjem pa je zaenkrat še preveč Krke (tovarništvo zdravil).«

BRANE BARŽIČ, poklicni gasilec: »Akcijo zelo pozdravljam in mislim, da je to pravi korak k reševanju te naše nekdaj dolenjske lepotice. Kot gasilec sem bil že večkrat priča reševanju Krke. Tudi mazut je že tekel vanjo. Nekatere tovarne so močni onesnaževalci in še zdaj nimajo čistilnih naprav, za kar pa jih nihče ne preganja. Ne sme nam biti vseeno, kakšno Krko imamo in kakšno bomo zapustili znamcem.« J. PAVLIN

DOPUSTI MOČNEJŠI OD RAZBREMENITVE

Zaradi nesklepnosti zborov zdrženega dela niso mogli sprejeti razbremenitve gospodarstva — Ostala dva zborov podprla znižanje prispevnih stopnjev

METLIKA — Osrednja točka dnevnega reda za zadnjo sejo vseh zborov metliške občinske skupščine naj bi bil sprejem odloka, po katerem bi do konca leta znižali prispevne stopnje za financiranje družbenih dejavnosti in tako tudi dejansko vsaj malo razbremenili gospodarstvo. Pa seja ni bila sklepčna.

Vendar vsa stvar le ni bila gole za pravljanje poletnega prostega časa delegatorov — seja je bila v sredo ob šestih zvečer —, kajti dva sklepčna zborov, zbor krajevih skupnosti in družbenopolitični zbor, sta o tem predlogu razpravljala in ga v večino glasov tudi sprejela. Za čudo ni bil sklepčen zbor zdrženega dela, se pravi zbor, ki mu naj bi bilo največ do tega, da se obremenitev gospodarstva zmanjša. Dopusti so očitno močnejši od tega.

V metliških občinih so obremenitve gospodarstva za letošnje leto sorazmerno velike, saj se po tem metliška občina uvršča na 22. mesto v Sloveniji. Po usmeritvah republike izvrsnega sveta o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v letošnjem letu naj bi se stopnje v celoti zmanjšale za 15 odst. Pri pripravi predloga so na metliškem izvršnem svetu seveda upoštevali stanje in potrebe v tej občini. Tako niso predlagali znižanja prispevne stopnje za gos-

pevne stopnje — ponekod tudi za 50 odst. in več — nateklo toliko denarja, da bodo načrtovana sredstva ostala v bistvu neokrnjena. Če ne bi znižali stopnje, pravijo na izvršnem svetu, bi na koncu leta prišlo do presežkov in bi bilo potrebno takrat preveč zbrani denar vratiti. Poleg tega naj bi znižane stopnje veljale le do začetka septembra do konca leta, za prihodnje leto pa se bo treba o višini dogovoriti ob predložitvi vsesransko usklajenih in racionalnih programov.

V Mirni Peči letos ne bo zvonilo

Sedaj 200 podpisanih pogodb za telefon, potrebnih pa bi jih bilo še 100 — Zapleti z lokacijskim dovoljenjem — Centrala že kupljena

MIRNA PEČ — Prebivalce mirnopeške krajevne skupnosti v teh vročih poletnih dneh najbolj vzmemirja predvsem dva problema, to sta pitna voda in telefonija, katere gradnja se že nekaj let nikamor ne premakne. Pomanjkanje vode bo odpravljeno takrat, ko bo zgrajen rezervoar na Dalnjem Vrhu, nejasno pa je, kdaj zaradi pomanjkanja denarja to bo; še bolj zapletena je zadeva okoli telefoni.

Seveda je tudi tukaj posredi pomanjkanje denarja. To ni čudno, saj se v razmerah, v kakršnih se gradi novomeška telefonija, le redko ve, kdo pije in kdo plača. To so izkusili že v vseh krajevih skupnostih, kjer jim je telefonijo le nekako uspelo dograditi in predati v upravljanje dejanskemu lastniku, novomeški PTT. Sedaj se mirnopeška telefonija dograjuje že tretjič, tretja varianta pa je dobila sedaj že drugo lokacijsko dokumentacijo, ker je postala prva zaradi posega daljnovega Novo mesta — Trebnje v ta prostor neuporabna in jo je bilo treba dopolniti.

»Leta 1988 smo šli v široko akcijo za zgraditev mreže v celotni krajevni skupnosti, pri čemer smo računali na 300 narocnikov, pogodbo pa jih je podpisalo le nekaj več kot dvesto. Računalni smo, da se jih bo po začetku gradnje prijavilo še več, zato smo šli v akcijo. S pogodbami smo zbrali denarja v protivrednosti 340 tisoč DM in v tem času tudi že kupili novo centralo za 576 priključkov ter približno tri četrteine vseh potrebnih kablov. Prenovljena lokacijska dokumentacija, ki smo jo dobili od

izvajalca s precejšnjo zamudo, je sedaj gotova in bomo v kratkem dobili gradbeno dovoljenje. Tudi stavba, v kateri bo nova centrala, je zgrajena do prve plošče,« pravi predsednik gradbenega odbora Janez Zupančič, ki sicer razume nestrpnost krajanov.

Gradbeni odbor je med ponudniki za izvajanje del že izbral najugodnejšega, ki je pripravljen v treh mesecih od začetka del zaključiti celotno napeljavo, vendar pa zahteva na dogovorjen vstopo 40 odstotkov predplačila, česar blagajna krajevne telefonije trenutno ne zmore. Kredit, ki ji je bil obljubljen, namreč še ni na razpolago, zato je težko

T. JAKŠE

IZ NOVOMEŠKEGA GOSPODARSTVA

• VEČ OBRTNIKOV — V poročilu o gospodarjenju v prvih petih mesecih letos, ki ga je na prv avgustovski seji obravnaval novomeški izvršni svet, je moč zaslediti tudi podatki, da število samostojnih obrtnikov v občini rahlo narašča, saj je bil v petih mesecih odprtih 41 novih obratovalnic.

• PROIZVODNJA PADA — V prvih petih mesecih se je fizični obseg industrijske proizvodnje v novomeški občini v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšal za 6,2 odstotka. Izpad proizvodnje beležijo v dvanajstih od osemnajstih gospodarskih dejavnosti.

• IZVOZ IN UVZO — V primerjavi s prvimi petimi meseci lanskega leta je bil letoski blagovni izvoz v tem obdobju za 36,3 odstotka večji. Izvoz znaša 2.222 milijon dinarjev, od tega pa je bilo 88,6 odstotka ustvarjenega na konvertibilnem trgu.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adriji (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektro (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »predelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančenje 21.464 tisoč din.

<p

Črnomaljski drobir

...IN ISKRA — Na okrogli mizi o vinogradništvu in kletjarjenju, ki je bila predvsem v občini slovenskega kmečkega tabora v Šemčici, je domaćin Jože Vidmar — Nace našteval, s čim vse se prejavlja kmetje. »Na nobeni kmetiji se ne preživljajo le z vinogradništvom,« je rekel, ampak tudi z živinorejo, poljedelstvom, gozdom... »Pa z Iskro,« je pripomnil čuden od anoničnih sodelujočih.

VINO IN PIVO — Sicer pa so vinogradniki na omenjeni okrogli mizi ves čas dalmali o razmerju v vinogradništvu, pa o tem, kako je vino prepocen in kako premožno zasluzijo z njim. Najpogosteje pijača na mizah pa je bila poleg Radenske, s katero je častil organizator, pivo. Menda tisto, ker je bilo sicer dobro vino, ki so ga naveli na voljo v semiškem hotelu Smuk, tudi so potekali pogovori — predrag.

TITO IN ZASTAVA — Pa še ena iz gremiča. Še sreča, da se tukajšnji hotel Smuk pred časom ni vključil v slovensko mrežo izkušanja Titovih slik s sten. Prav Titoova slika je namreč organizatorju kmečkega tabora, Slovenski kmečki zvezi, priznana še kako prav, da je čez njo obesila svojo bistvarško zastavo. Vendar se po enem ali dveh slika naveličala vloga droga za zastavo, se je otrešla in naš nekdanji predsednik je spet zrl v kritike nekdanjega sistema in zavoženih desetletij po vojni.

Zakaj le beremo pravljice, ko paje delam resnična zgodovina mnogo bolj zanimiva in zabavna. (van Loon)
Zgodovina je kot življenje. Bolj ko se stvari spreminjajo, bolj ostajajo ste. (van Loon)

Drobne iz Kočevja

LAŽI JOGURT — Potrošniki niti pazili niso, da so jogurti v lončku zdaj žagci (lončki pa manjši) in da tehtajo le 18 dag, medtem ko so pre 20 dag. Cena pa je

VRTEC V KAVARNI — V kavarni zvezda so se včasih shajali kvartopirci in šahisti, danes pa se le še šahisti. Zato so v zadnjem delu kavarni postavili razne grašne avtomobile in biljard, kar privabljajo mladino, predvsem osnovnošolsko. Stari gostje in šahisti so zato nekoliko užajeni s pravijo, da je kavarna postala otroški vrtec in tako po svoje prispeva k boljšemu otroškemu varstvu v mestu.

URA V PRAŠKU — V Nam prodaja uvožene pralne praške, ki so cenejši od Jolomčic, tehtajo pa po 6 ali 7 kg. Praški maj v vedru, v vsakem pa je tudi ročna ura, radiodajajo tudi izdelke Elme z 20-dstotnim popustom.

FILMI SO — V kočevskih trgovinah skočno končno dobili črno-bele filme, in sicer ORWO (uvoženi) in EFKE (domači). Hranilniško je, da so uvoženi filmi občutno cenejši od domačih.

Ribniški zobotrebci

NIČ PROMETNIH ZNAKOV — Cerkev pri Novi Štifti prav gotovo sodi pred največje kulturne spomenike v ribniški občini, nam pa ne opozarja noben prometni znak. Označena ni niti pot do Ane na Mali Gori, ki je znana izletniščka in kjer so 22. julija imeli blagoslov zvonov.

PRIPRAVLJEN ZAZIDALNI NAPRT HRASTJE — Pripravljen je zazidalni naprt Hrastje, kjer je načrtovan 66 državinskih hiš z ostalimi potrebnimi objekti, in naj bi bil v kratkem sprejet na vse občinske skupštine. Delegati morajo zdaj vedeti, da bo treba po sprejemu načrta izvesti tudi razlastitven postopek za zemljišča in da bo neda enega sprejet drugo pa zavrnili in tako zavrnili gradnjo, kar se je preteklosti že dogajalo.

KMALU NA RIBNIŠKI SEJEM — Kot je že običajno, bo tudi letos prvo nejelo v septembri v Ribnici sejem subota in lončarstva. Se pravi, da se 2. septembra vidimo v Ribnici.

KOLIKO ZA REŠETO? Za ribniško občinsko glasilo Rešeto je letos predvideno v proračunu 80.000 din. Nad polovico ve vseote je že porabiljene. Do konca leta načrta je izdajo še dveh ali treh številk.

Trebanjske iveri

MEDNARODNO — Kulturni del vsebinsko in časovno široke trebanjske pribreditev Tek mladosti poteka še kar načrte. Še kar naprej pa zanje tudi ni zanimanja uradnih predstavnikov trebanjske skupnosti. Na otvoriti slikarske razstave Stojana Zafreda v Novem mestu, ki sodi v okvir Tek mladosti, še ni bilo nikogar od uradnih predstavnikov z območja trebanjske občine, ki bi ga po nekih običajih prizakovali na podobnih dogodkih. Toda ni prepozno. Umetnika bodo predstavili v Lietosteniu in udeležba je torej zmeraj mogoča. Taka prisotnost pa bi bila strela za imenitno.

PRESELJEVANJE NARODA — Gozdno zanje ne bo šlo pri Dobravi pri Dobrniču, ta pa samo zato ne, ker Romi še niso snadno. Do preseljevanja kot takega pa bi bila omenjeni lokaciji utegnilo priti. Selili bi Rome, in sicer po podobnem scenariju kot v Žužemberku, ko so tako imenovali Neromi zvezki meni nič tebi nič celo romski naselbini pred krajenvi. Kdo bi posredoval ob morebitni sejavi, še ni znano.

POT — Med občani, ki bodo letos zelo verjetno začeli organizirano oddajati smeti, se šešljajo o primeru, zaradi katerega bi mogli biti ogrožena stodovnica urešenih tokratne zamisli o odvoznu komunalno odpadkov. K prav vsem državljanom namesto smetarski tovornjak ne more prijeti. Odgovor, zakaj ne, je seveda preprost: vsa dosedanja zgodovina Zemlje od paleolitika sem ni oblikovala poti, ki bi bi-

la primačna sedanjemu času.

IZ NAŠIH OBČIN

TUJCSEM VRNJEN PROMETNI DAVEK

KOČEVJE — Trgovci pričakujejo, da bodo odslej v naše trgovine privabljali več tujece, saj zvezni predpis o načinu in pogojih povračila plačanega prometnega davka, za blago, ki ga kupijo in odnesajo iz Jugoslavije, omogoča vrtnitev prometnega davka od faktur, ki ni manjša od 1.000 dinarjev. Pravica do povračila prometnega davka se ne nanaša na naftne derive, tobačne izdelke in alkohol. V poslovni enoti Nama Kočevje so že pred dnevi izdali obvestilo, iz katerega je moč ugotoviti, kako lahko tuji kupec uveljavlja pravico do vrtnitev prometnega davka.

V. D.

Srečanje pri županu

KOČEVJE — Predsednik občinske skupštine Kočevje Mihael Petrovič je uvedel redno srečanja s predstavniki (vodji) posameznih strank. Na tak razgovor 1. avgusta smo bili prvič povabljeni tudi novinarji in tako bo, zaradi obveščanja javnosti, tudi v bodoče. Predsednik Petrovič je poročal in se pogovarjal o naslednjem:

Odnosi s Kočevljem se vedno bolj normalizirajo. Bil je na otvoriti kočevskega kulturnega tedna 30. julija v Celovcu. Tako srečanje Kočevljem iz vsega sveta bi lahko bilo tudi v Kočevju, če bi imeli to dovolj prenočitvenih zmogljivosti. Kočevljem vse le prihajajo še kot turisti, po eno skupino na leto, da bodo v Kočevju tudi uradno sprejeti. (Prav tisti dan, 1. avgusta, je bil tak sprejem, o čemer poročamo posebej).

Za Rog in Kočevsko Reko se je republika do nedavna zelo zanimala, zdaj pa tega zanimanja manj. Zato se med zaposlenimi na območju Kočevske Repke pojavljajo dvomi in vprašanja o njihovi usodi in usodi podjetja Snežnik, ki ni znane o usodi predloga, da bi bil tu krajinski park, itd. Obiskov območja je vedno več, domaćini pa se priti ne znajdejo, ker je bilo doslej območje zaprto in obikovalcev niso vajeni.

Posodobiti je treba ceste Dol—Fara, Rajndol—Brezovica, cesto proti Stragam in cesto po Kolpi (Dol—Fara). Na zahteve za to, naslovljene na pristojne republike organe (ministrstvo za promet, izvršni svet) že več tednov sploh ni odgovor. Te ceste so gotovo bolj potrebne posodobitve (ker so potrebne živim ljudjem) kot cesta v Rog.

Iz Suhe krajine (Struge) so se ljudje vozili na delo v Ljubljano, predvsem v Litostroj. Zdaj so podjetja (predvsem Litostroj) v težavah in bo prevoz z dežavskimi avtobusmi ukinjen. Tako bodo ostali ti prebivalci brez dela in zasluga. V teh podjetjih pa je zaposleni tudi veliko ljudi iz drugih republik, ki so dobili stanovanje.

Udeleženci so govorili tudi o sečnji v nacionaliziranih gozdovih, sodelovanju s pobaratenimi, takšas za turiste, kresovanju, sečnji lip itd.

J. PRIMC

Vinogradniki sami do električne

Nekaterim, ki niso šli v akcijo, je žal

PLEŠIVICA — Medtem ko je Velika Plešivica, vinska gora v adleški krajevni skupnosti, pred dnevoma letoma s prostovoljno akcijo tukajšnjih vinogradnikov dobila 3 km asfaltne ceste, pa je pretekli teden v prvih od 51 zidanic zasvetila luč. Tudi en km daljnoveza, 4 km električnega omrežja in trafo postajo so lastniki zidanic finančirali sami.

»Decembra lani smo med 360 lastnikov vinogradov na Veliki Plešivici naredili anketi o gradnji električnega omrežja in se je za korak odločilo le 10 gospodarjev. Zato smo nameravali zgraditi le nizkonapetostno omrežje. Ko pa smo februarju začeli z akcijo, je bilo interesentov že 20, kar je pomenilo, da bomo morali potegniti daljnovez in postaviti trafo postajo,« pripoveduje Janez Totter, organizacijski in strokovni vodja akcije na Plešivici. Ko je akcija stekla, so se vključevali vedno novi vinogradniki, tako da jih je bilo ob koncu 51.

»Vsak lastnik je moral opraviti 45 prostovoljnih delovnih ur, prispevati dva drogovna in plačati 11.500 din, da je dobil elektriko do omarice na zida-

to.«

Janez Totter

nici, in to ne glede na oddaljenost. Za skupno akcijo so se odločili tudi trije, ki nameravajo zidanico šele graditi, medtem ko se več kot 50 lastnikov zidanic za ta korak ni odločilo. Marsikom je sedaj za to žal. Seveda si bodo vsi, ki bodo to želeli, še lahko napeljali elektriko, vendar bodo imeli veliko več skrbi in tekanja, kot ce bi sodelovali v akciji, kjer bi marsikatero delo namesto njih opravil gradbeni odbor. Da pa je bilo nekaterim že med akcijo žal, da se nam niso pridružili, smo občutili graditelji na lastni koži. Nekateri od lastnikov zemlje, ki si električne niso želeli, so namreč prepovedali kopati Jame za drogove na njihovem zemljišču, tako da smo morali sprememati traso, s tem pa se je zavlekla dela,« potoči Totter.

M. B.-J.

NJEGOVEMU VELIČANSTVU ZOBU — Na taboru so se ukvarjali v otroškem vrtcu tudi zelo vsakdanjim in nadvse pomembnim opravilom: pravilnim umivanjem zob. (Foto: M. Luzar)

Nasilje je v središču zanimanja

Mirovni raziskovalni tabor v Kostanjevici nad Šentjurjem — Otroški vrtec — Koliko so tukajšnje razmere zrele za »SOS telefon«?

KOSTANJEVICA NAD ŠENTJURJOM — Z letošnjim mirovnim raziskovalnim taborom v občini Trebnje, ki se je začel 1. in končal 12. avgusta, so udeleženci drugič zapored dregnili v pereč in zato tabujsko družbeno temo. Raziskovalci vsakdanjik nekaterih prebivalcev s širšega območja Šentjurja, so ugotavljali, če je nasilje prva v življenjskem stilu tukajšnjih domaćinov.

Do česa so se dokopali pri teh opazovanjih in poglibljenih raziskovanjih, bodo sporocili pozneje, ko bodo obdelali zabeležke pogovorov in pridobljeno gradivo iz različnih arhivov, ki so jih dali udeležencem na vpogled in v rabo bodisi Šentjurško župnišče z dobrim poznavalcem razmer in kronistom gospodom Janezom Vidicem ali različne posvetne ustanove v občini Trebnje in v Ljubljani.

Nekako zase, a vendar v okviru izbrane glavne teme, si je utri pot v kromko tabora otroški vrtec, ki ga je organiziral 6 poklicnih v prostovoljnih vzgojiteljev, starih v povprečju 21 let, v Hrastovici. Kot so zatrdirili vzgojitelji, so se otroci na ta tako imenovani eksperimentalni vrtec že lani tolikanj navadili,

IZ NAŠIH OBČIN

Več dela bo tudi za davkarijo

V Črnomlju se zavedajo, da bodo morali začeti z razvojem drobnega gospodarstva bolj načrtno — Več tolerance do novih podjetnikov, ki šele začenjajo

ČRНОМЕЛЈ — Droben gospodarstvo v črnomaljski občini stagnira, saj se delež v družbenem proizvodu že več let ni povečal. Število zaposlenih se je v zadnjem letu sicer povečalo za nekaj ljudi, a še vedno dela v drobnem gospodarstvu le poltretji odstotek vseh zaposlenih v občini. Zaradi nove zakonodaje iz preteklega leta je bilo do konca julija letos registriranih kar 94 zasebnih podjetij, predvsem na področju trgovine, finančno-tehničnih storitev, industrije in gostinstva. Vendar so to majhna podjetja z malo ali celo nič zaposlenimi.

Glavne težave so še vedno pomanjkanje programov, sredstev, ustanovitev, zahtevna administracija in postopki za ustanavljanje. Zaradi vseh teh problemov pa tudi potreb po hitrejšem razvoju drobnega gospodarstva, grozeci brezposlovnosti in stagnacije v razvoju velikih sistemov so v Črnomlju spoznali, da morajo imeti lasten program razvoja drobnega gospodarstva. Pri tem razvoju pa bo imela pomembno vlogo občina, ki so ji naložili številne naloge.

Tako naj bi v občini opredelili prostorske možnosti za razvoj drobnega gospodarstva. Eden od pomembnejših vzhrov za prepočasen razvoj je pomajkanje denarja, ena od možnosti za rešitev tega problema pa ustanovitev občinskega sklada za razvoj drobnega gospodarstva. Proučili bodo tudi možnosti finančnih spodbud za samozaposlovanje, bolj organizirano se bodo pridobivanja poslovnih prostorov, med-

tem ko naj bi imeli pri izdaji obrtnih dovoljenj bolj toleranten pristop, ko zahtevani pogoji ne bodo v celoti izpolnjeni.

Večja pozornost bodo v občini posvetili odpiranju novih deficitarnih delavnic in dejavnosti ter spodbudili podpolanske obrtnike, zlasti tiste, ki so primerno tehnološko opredeljeni, da začnejo z redno obrtno dejavnostjo. Se-

M. B.-J.

KOČEVJE — Po volitvah v javnosti ni kaj dosti čutiti dela starih strank (družbenopolitičnih organizacij), čeprav imajo prav one večino občinov v novi občinski skupščini. Te dni smo dobili obvestilo ZKS-SPD, ki po svoje pojasnjuje to navidezno ali dejansko nedelavnost. Ta stranka posveča posebno pozornost zbiranju članov oziroma, kot pravijo, »vzpostavlja polnoma novo evidentno članstvo«.

Iz že omenjenega sporčila ZKS-SPD povzemamo: »Vse arhive smo po dogovoru v ZKS-SPD odstranili, tisto, kar bi bilo za kogarkoli lahko neprijetno,«

Bo vlada padla na smeteh?

Ob podpisu gradbene odločbe za razširitev odlagališča komunalnih odpadkov pri Vranovičih

SREČANJE OFICIRJEV

RIBNICA — Srečanje starešin JLA, ki so službovali v ribniški vojaški enoti, bo v soboto, 1. septembra. Taka srečanja, ki so že po tradiciji dan pred ribniškim sejmom suhe robe in lončarstva, organizira ribniški Dom JLA.

ČRНОМЕЛЈ — Širitev občinskega odlagališča komunalnih odpadkov pri Vranovičih je nekaj časa visi v zraku, ob tem pa močni buri duhove v bližnji Zasti in Vranovičih. Prebivalci pravijo, da jih tako in tako že predolgo vlečijo za nos, ker so jima podatki začasno začasno smetišče za dve leti, a privažajo smeti že desetletje, po razširitvi pa naj bi ga še pet let. Vaščani kratko in malo ne priznavajo dokumentov za širitev depone, sprožili so celo ustavni spor, ter zatrjujejo, da je vse, kar je bilo dobesedno storjeno v

pisma in odmevi

Prišla sta dva gospoda iz Metalflexa

Še ena izkušnja več

11. julija 1990 smo v trgovini Metalflex naročili in plačali 60 kvad. m keramiknih ploščic in 20 vrč cementa. Prodajalka je prijazno pojasnila, da imajo brezplačen prevoz, zato je mož posrel tudi za dostavo na dom.

Neverjetno hitro, dobi dve uri po plačilu, se je pred hišo ustavil tovornjak. Moža ni bilo doma, zato sem, nič hudega slušela, odsla ven. Pozdravila sem soferja in spremjevalca ter jima pokazala, kam naj zapeljeta tovornjak, da bomo lahko razložili material.

Sofra je vzel iz tovornjaka rokavice in se mi približal. Dejal je, da bo treba poiskati dva močnejša moža, ki naj bi razložila material. Ni mi bilo popolnoma jasno, saj sem bila prepričana, da bomo to opravili sami, brez tuje pomoci. V ta namen je po mojem mnenju prisel drugi uslužbenec.

Sin, ki mi ni mogel pomagati pri delu, zaradi neprimerne starosti, je odšel po naselju iskat človeka, ki bi bil prijavljen pomagati. Zaradi neugodnega časa (ob 12. uri) in redke naseljenosti, kajti naselje je novo, ni našel nikogar. Po polnemu iskanju mi je prišla pomaga prijateljica. Skatle, v katerih so bile zapakirane ploščice, so bile razmazene, zato je bilo potrebno ploščice iz škatel jemati posamezno in delo je bilo toliko bolj otežko in počasno.

Med tem časom sta »gospoda« (oba rosnoma mlada) lepo preživila svoj delovni čas. Nekaj časa sede, nato sprehače se — do takrat, ko je njuno obnašanje preseglo vse meje. Po nekaj pikrih besedah, ki sta jih zaslužila, sta odšla sedet in v tovornjak in od tam se nista premaknile do končanega dela. Obnašala sta se skrajno neprimereno, zlasti šofer. Nekaj dni je želel minilo od tega dogodka, vendar še sedaj ne vem, zakaj je imel šofer s seboj rokavice in spremjevalca. Za tako kratko pot spremjevalci niso potrebiti; predvidevala pa sem, da mora biti šofer zelo slab, kajti pri obračanju je zadel v sosednjem hišo.

»Frajerjema« se ni dalo delati, ne pa, da bi bil šofer zdravstveno nesposoben za tako delo in neprimereno oblečen (tako je trdil).

Ja, nič čudnega, če tako prekleto slabo cenimo zasebne trgovine. Na koncu naj omenim tudi to, da sem imela v stanovanju 6-mesečno hčerkico, ki je bila dobré dve urki prepuščena sama sebi. Upravičeno se jezim, kajti domačina sta material pripeljala in razložila; pri meni pa jima je ušel le nasmešek, češ, kako z lahkoto sem nasedla trditvi, da nista plačana za razložitev materiala. Zelo mi je žal, da sem z delom sploh pričela, kajti še nato bi lahko ugotovila, ali sta plačana za ta posel ali ne.

Ni mi bilo težko opraviti delo in na koncu se mi je prikazala resnica, kako veliko materiala je bilo potrebnega za izgradnjo hiše, pa nihče izmed šoferjev ni stal križen rok. Očitno šoferjema trgovine Metalflex delo ne diši, in vendar sta še vedno zaposlena.

In kaj ob vsem tem pravi lastnik trgovine? Verjetno nič! Toda naj mu bo v vedenost, da sta človeka, ki sta zaposlena pri njem, navadna lenuha in nesramna! Njima pa naj bo ta članek v opozorilu, da ljudje znamo vračati »milu za drago«.

SILVA MATKO
Stopiče

Sprejem za dolgoletne člane društva

Srečanje upokojencev s «srebrnim» stažem — Ljude iz viharnih časov

Ob dnevu upokojencev je Društvo upokojencev Novo mesto povabilo na sprejem vseh 130 upokojencev, ki so člani društva že 25 in več let. Na srečanju v novomeškem Klubu upokojencev so podelili sponzorski znak — lipov list s posvetilom.

Udeležence so postregli s prigrizkom in kozarčkom, harmonikar pa je poskrbel za prijetne domači viže.

Ti ljudje so se med prvimi včlanili v društvo. Recimo jima hvala, ker so tako ali drugače prispevali k razvoju organizacije upokojencev. Eno velja za vse. Vsak upokojenec ali upokojenka je preživel svojo kraljarico. Ravnina generacija je prešla skozi viharje povojnih časov, ko še kruha ni bila, ampak le delo, saj je bilo treba najprej napraviti dom in cesto pa pripeljati v vas luč, vodoved, telefon in še in še. Toda prav je, da mladi vedo, da smo radi delali boljšo generacijo, da bi vsaj ta imela boljšo mladost.

SONJA MIŠJAK
Novo mesto

Odperto pismo delavcem v Sloveniji

Pred splošno stavko

Kaže, da smo tisti, ki želimo živeti od svojega dela, zadnja skrb tudi sedanje oblasti.

S svojim delom zaslužimo vse manj. Živimo slabo in grozi nam, da bomo živelji še slabše. Vzeli so nam besedo in izgubljamo kruh.

Bojimo se za svojo in usodo bližnjih, za prihodnost svojih otrok. Mnogi med nami bodo ostali brez debla in sredstev za preživetje.

Naš sindikat je doslej opozarjal, kazal rešitev in zahteval od oblasti za delavce vredno življenje. Naleteli pa smo na gluhu ušes.

Zato ponovno zahtevamo:

- da se uveljavijo kolektivne pogodbe, ne da bi omejevali izplačilo plač;
- da se razbremenjevanje gospodarske pozna tudi neposredno pri višji neto plači;

- da država začne sklepati kolektivne pogodbe za družbeno dejavnost in negospodarstvo;
- da se sredstva, ki smo jih doslej dajali za nerazvite, prelijemo tudi v socialne programe;
- da se ne povečuje posameznikov dodatni prispevek pri zdravstvenih storitvah ali uvajajo takšni prispevki v šolstvu;

- da se lahko povečujejo stanarine samo, če se povečujejo tudi plače;
- da prenehajo stečaji podjetij, ki so v plačilni nesposobnosti začela zgrešene gospodarske politike. Preprečiti je treba množično odpuščanje delavcev in hkrati preprečiti brezpravni položaj odpuščenih;
- da se uresničijo predvolilne obljube, da se bo delovanje države močno pocenilo.

Skupnim zahtevam boste morda v sindikatu dejavnosti dodali še posebne zahteve, ki zadevajo vaš osebni položaj in težave.

Če se vlada ne bo takoj lotila reševanja teh zadev, bomo 10. septembra 1990 pod gesmom »Za moje delo gre, za plačo in pravčnost« sklicali

SPLOŠNO STAVKO DELAVEV V SLOVENIJI

Če niste zadovoljni, če se bojite za svoje delo in prihodnost, če se strinjate z našimi skupnimi zahtevami in če verjamete, da le složni in solidarni lahko kaj dosežemo,

se nam pridružite.

Stavkali bomo dostopanstveno, na delovnih mestih, v delovnih oblačilih in brez nasilnih dejanj.

Stavka je vaša ustavna pravica, zato jo izrabite za plemente cilje in podporo skupnim zahtevam. Vaša pravica pa je seveda tudi, da se stavke ne udeležite. V tem primeru vas prosimo le, da solidarnost z večino pokazete tako, da stavke ne motite kot stavkokazi. Stavkajoče pa bomo zadevati v vsem pravnimi sredstvi.

Prepričani smo, da bomo v času, ki prihaja, imeli samo takšne pravice in toliko, kot si jih bomo izborili. Nihče nam ničesar ne bo podaril.

Ne želimo se ukvarjati s politiko. Hočemo zavarovati svoje člane in ker smo v večini, tem tudi vse delavce v Sloveniji.

Tvoj sindikat
in stavkovni odbor
Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

- Ni tako slabega vetra, da prav nizkomur ne prinaša dobrega. (van Loon)
- Vse, kar vemo, je tako rekoč nič v primerjavi s tem, kar je treba še storiti. (Descartes)
- Tisti, ki trdijo, da je resnica nekaj prožnega in subjektivnega, se ne zavajajo, da je s tem nazorom vsako nerazumljiva. B. B.

Elitni in masovni turizem v isti hiši

Ali je to res edina in prava pot Term Čatež? — Obstojče zanemarjali, megalomansko spodbujali

Občinska skupščina Brežice je 26. VII. 1990 sprejela odlok o ureditvenem načrtu za Terme Čatež in s tem uradno požegnala razvoj masovnega in de lux turizma v zdravilišču.

Terme imajo še možnosti, da bi se od sedanega povprečnega slovenskega nivoja povzpape na višjo raven, ki jo zahtevajo novi evropski standardi.

Če filtrske naprave v bazenih ne delujejo, če je v bazenih magneteno tolisko številko kopalec; da ni mogoče zamahniti z rokami, kaj šele zaplavati, in če savna ni opremljena in vzdrževana, kot bi moral biti, potem je gotovo nekaj narobe s kopališčem in sanitarno stroko oziroma z ljudmi, ki to vodijo. Odgovor je slišim: »Smo pa finančno uspešni. To je relativno res. Vprašanje pa je, kako dolgo bodo še potrežljivi gostje, predvsem pa številni prebivalci ogromnega kampa in počitniškega naselja, okrog 3500 gostov v konici, katerim danes Terme nudijo bore malo, a ravno do le-teh se zbirajo veliki denariji v čateških blagajni. Res je, da predvidevajo širitev športno rekreacijskega kompleksa z bazeni, gradnjo Fitness centra in prostora za piknike. Obenem pa je tudi predviden hotel s 400 posteljami, ki se bo gradil predvsem zaradi Fitness centra. Zato morda nima odveč vprašanje, ali bodo številni gostje v kampu in počitniškem naselju ostali zopet krajsih rokov, saj bodo naprave poleg hotela s 400 posteljami obremenjene dodatno še z tranzitnimi gosti, ki obiskujejo kopališče — povprečno 2000 do 3000 kopalcev; konice kopalcev pa so že presegale 10.000, in to pred leti, ko je bilo kopališče bolje urejeno oziroma ko so bili širje novi bazeni oprenjeni s čistilnimi napravami.

Težnja po množičnem turizmu se še veča s tem, ko nameravajo k obstoječim hotelskim zmogljivostim, ki imajo okrog 400 postelj, dograditi še 1050 novih in ostale funkcionalne prostore; med tem številom je predvideno 300 postelj v LUX hotelu. Če številke seznamo, dobimo okrog 5000 stacionarnih in tranzitnih gostov. Vseh skupaj s kopališčimi gosti cemo na okrog 8000 v poletni sezoni. To je bližu cilja, kakršnega je imel eminentni prenovitelj Vlado Deržič že pred leti, kot vidimo pa mu novi direktor B. Mokrovč vneto sledi po hudo pozidan planjavi Čateškega polja. Čas in pa investitorji, ki bi takrat vložili kapital, bodo najbolj vestno odgovorili na vprašanje, ali je takšna usmeritev v današnjem času res pravilna, ko povprečni evropski gost išče večjo individualnost in večjo pozornost od gostitelja, narave in kulture. Ogromnim »turističnim farmam« iz preteklosti je že odzvonilo. Še posebno takim, ki mešajo turizem in lux kategorije z množičnim turizmom na enem prostoru. Zato tudi ni premišljena gradnja novega de lux hotela s 300 posteljami, ker bi bilo preveč gostov tako visoke kategorije v eni zgradbi preblizu množičnega turizma in ostalih izvorov nemira

V slabu je šteti sprejetemu ureditvenemu načrtu za Terme tudi to, da grobo posega na kmetijsko zemljišče najvišje kategorije. In drugič, da ne upošteva obstoječe arhitekturo, ki ne presega treh nadstropij in ki je bila zgrajena v spôsoblju odnosu do ožje in širše pokrajine. Z naravo je edino usklajen leseni hotel Toplice iz leta 1924, katerega črno usodo danes zakrivajo bujne zelenje vzenjalke, ker ga je eminentni prenovitelj Vlado Deržič prepustil agonični gniti in propadanju; uničen je tudi nekdanji angleški park pred tem hotelom. Pred nekaj leti bi hotel rešila zamenjava le nekaj strelinskih opiek in popravilo instalacij. Pa zato ni bilo posluha: že takrat, kakor tudi danes, je Deržič »težil« k megalomanskim novogradnjam, obstoječe pa zanemarja, česar v tem razmišljaju ne bom našteval. In danes imamo že preobsežno pozidano Čateško polje.

Velik občutek do že zgrajene arhitekture je pokazal arh. Franci Vehovar, ki je dobesedno položil v naravo zanj značilno arhitekturo hotela Zdravniški dom z diagnostiko in terapijo leta 1964 kot zaključeno celoto, zato je razumljivo, da se tudi on ne strinja z novo siljivo urbanizacijo. Pred prenovitelji in novo občinsko vlado.

STALIŠČE SDZ BREŽICE

• Slovenska demokratska zveza Brežice se ne vpleta v delovanje podjetij in ne v »konstrukcije investicij«, ima pa o marsičem svoje mnenje. Čateške Toplice, turistični velikanček, združujejo raznovrstne nasprotuječe si turizme. Sedanji nepopravljivi ordinarni bi bilo nesmisel priklicati še »de luxe« turizem za prave penežljive. Tip lastnine in lokalitet med nikoli več bistro Savo in bodočo sodobno štipravsonico in pod zračnim koridorjem (letalnišče je oddaljeno 6 km) ne dovoli obetavnega razvoja. Ta kraj je dokončno pust. Njegova poetičnost je iznicanja. Velecest bo obdila, ne pa pritegnila goste. Tišina, zrak, voda, intimita, vrhunska kultura kuhinje in ostaloga itd. so zapoved petičnežev tudi našemu turizmu. Kaj imamo? Imamo le vodo.

Obet predsednika izvršnega sveta (SKD), da bo s sprejetjem odloka o ureditvenem načrtu Terme Čatež v dokajnem meri razrešil problem brezposebnih delavcev (Tovarna pohištva itd.), je pač, ker tako prav krščanski demokrat, le dobromamerina sancta simplicitas. Taka naklonjenost dvema odličnima, prezaretima članoma ZKS, ki v slogu preteklosti »gazdarita« in planirata s polnim soglasjem tajnika Term Čatež in sedaj tudi predsednika skupščine (prej člana ZKS in SZDL, sedaj vodjevega v koaliciji Zelenih in ZSMS), ki je, omemimo mimogrede, bil podpredsednik izvršnega sveta v času gradnje krške nuklearke, je tipična. Komunisti dobrate niso vrnili. Pri razgovoru o sistemizaciji skupščinskih službenih mest so zapustili skupščino. SDZ podpira strokovno mnenje svojega člana dipl. ing. arch. Karla Filipčiča, ki problematiko Čateških Topic nadrobno pozna.

MIROSLAV KUGLER,
predsednik SDZ Brežice

in hrupa. Zagotovo je za visoki turizem primernejši kraj okolica mokriškega ali pišečkega gradu. In še bi se našlo primernih lokacij za manjše hotelle v naši občini, morda tudi s termalno vodo.

pa je populist C. Zupančič, sekretar za urejanje prostora v občini Brežice, čeprav je bil, kot je meni znano, drugačnega mnenja o ureditvenem načrtu pred njegovim sprejemom.

S podobnimi odnosom do grajenega in do narave je bilo opravljeno moje projektno delo novega hotela Terme (1979). Poleg obzirne razdalje do arhitekture kollega Vehovarja in do višin objektov sem poizkušal arhitekturo približati naravi tudi s tem, da sem strehe barvno približal modrini Gorjancev in Orlice.

Prenovitelja V. Deržič in B. Mokrovč bosta z dozidavo in nadzidavo hotela

ZBRATI BI SE DALO ŠE VEČ

KOČEVJE — Zaposleni v delovni enoti Dinos Kočevje si že vrsto let pridevajo, da bi zbrali čim večje kolicino koristnih odpadnih surovin. V višjimi odkupnimi cenami jim je uspelo spodbuditi številne posameznike, da so z divjih odlagališč pripeljali k njim odpadne štedilnice, pravilne stroje in avtomobile ter druge odpadne surovine. Postavili so posebne zbiralnice za steklenice. S pomočjo šol organizirajo zbiranje starega papirja. Ne glede na dosegene uspehe pa pri tej službi menijo, da bi morali v prihodnje več storiti za zbiranje koristnih odpadnih surovin tudi ob pomoči občine, ki sedaj upravlja družbeno stanovanja. Doseči bi morali, da bi že stanovalci v teh kakti tudi stanovalci v zasebnih stanovanjskih hišah izločevali koristne odpadne surovine. V ta namen bi morali imeti na voljo več posod za zbiranje posameznih surovin, in to tako, kot imajo to že dolga leta v razvitem svetu na Zahodu.

V. D.

odvezemu zemlje in da so nekateri morali celo v zapor, če se niso strinjali z oblastmi. In ko že omenjajo, da se bodo ponovno delate krivice, se z vami ne strinjam. V primeru, da se kmetom vrnejo nasilno odvzetna zemljišča, in ob tem vemo, kaj so dobili v

Veličastna predstava in kanalizacija

Še o nedavni prireditvi v viniškem kampu

Kot že nekaj let zapored so nas tudi letos z vsem pompol vabilni na proslavo za 22. julij v viniški kamp ob Kolpi. Toda pri kampu ob Kolpi so bili stražarji, ki so zahtevali od vsakega 50 din vstopnine. Vse dospovedovanje, da gremo le do kopalnišča, ni zaledilo. Plačali, ali pa ne bo nič? Ko smo zahtevali imen tistega, ki nam postavlja ceno, ga od inkasatorov nismo mogli izvedeti. Razočarani smo tisti, ki smo imeli denar, plačali, mnogi drugi pa so odšli domov. Scena je bila baje celo pošljene enaka. Za večjo družino je bil to velik izdelek.

Še bolj pa smo bili razočarani nad programom, ki je bil zelo skromen. No, res smo videli nagrjenje, nekaj znanih obrazov iz slovenske vlade, televizije in druge novinarje. Vendar menimo, da bi to veličastno prireditve, ki ni trajala niti 15 minut, lahko priredili tudi brez vstopnine. Vrhunske športnike naj bi si ogledali vsi. Tu mislimo šolarje in druge, in to zaston. Tako bi tudi počastili praznik 22. julij in športnike.

Pripeljali so športnike v Vinico in zahtevali za njihov ogled 50 din. Vstopnina je prava sramota za organizatorje — stroške naj bi plačal tisti, ki je tržil s hrano in pijačo. Zanimivo bi bilo, da turistično društvo pove javnosti, kaj je naredilo z dejanjem, ki ga je v preteklih letih iztržilo s podobnimi prireditvami, ki jih ni bilo malo in so bile zmeraj dobro obiskane.

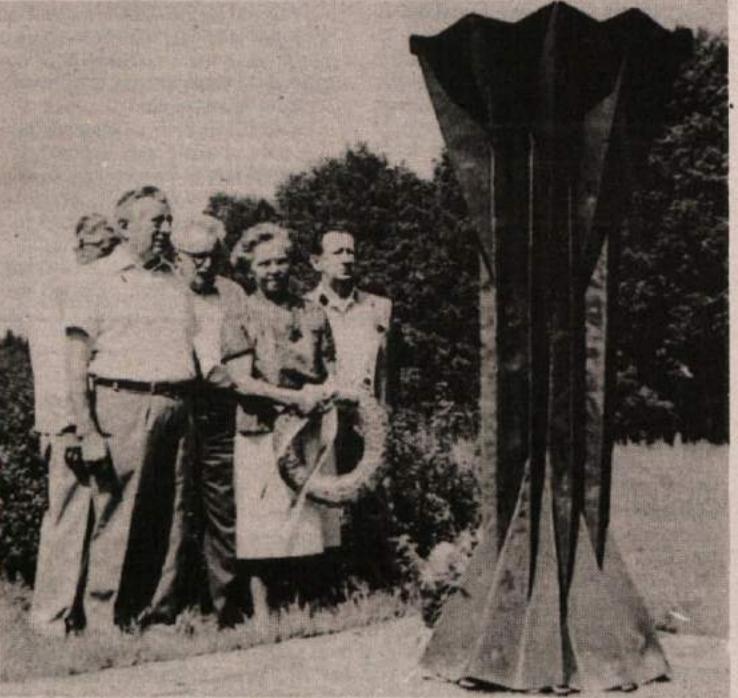
Medtem pa v viniškem kampu mirno vre na površje kanalizacija, ker za njeno ureditev ni denarja.

Domačinka v imenu krajanov

Izdajalci domovine so na dnu pekla

Zgodovinskih dejstev tudi g. Oman ne more ovreči — Čemu žalitve starih slovenskih partizan?

Casopis borcev NOB Slovenije TV 15 (naslov je oznaka osrednje partizanske kurirske postaje v Občini med Dol. Toplicami in Semičem v zadnji vojni) je 2. avgusta letos objavil celostranski zapis »Politkomisar Sime zbira in komentira«. V njem znani sodelavec časopisa Sime očita g. Ivanu Omanu, šefu slovenske kmečke stranke in članu predsedstva Demosa, da je kot član Predsedstva Republike Slovenije 15. julija govoril na spominskom slavlju v Šentpavlu pri Podlipoglavu, pri čemer je »brez kanca opevane krščanske strnosti in prizanesljivosti grobo narodne izdaje«, piše v uvodu zapis »vaš Sime«. Dokazov, ki jih je zbral, ne navaja

11. AVGUST — PRAZNIK MESTA ČRНОМЕЛЈ — Delegacija mestne organizacije Zveze borcev NOB Črnomelj ob polaganju venca pri spominskem obeležju pri vranoviškem mostu. Tu je bil leta 1941 prvi napad črnomaljskih partizanov na italijansko stražo in odhod skupine Črnomaljev v partizane. (Foto: Darko Kočvar)

izenačil z domobranci — Hitlerjevimi plačanci«.

Komaj teden dni po spravni slovensosti na Kočevskem Rogu se je g. Oman lotil nevhalečne rabote, ki je pravo nasprotnje vsem prizadevanjem za sožitje in novo medsebojno sodelovanje vseh Slovencev. »Ker g. Oman pripada Demosovemu krogu, ki ne priznava NOB slovenskega naroda, obenem pa opušča izraze, kot so narodno izdajstvo, izdajalec, sodelavec okupatorja ali pa jih stavi med navednice, sem zbral nekaj dokazov o začetkih narodne izdaje«, piše v uvodu zapis »vaš Sime«. Dokazov, ki jih je zbral, ne navaja

zadari Omana in njegove društine, temveč »zaradi mlade generacije, ki teh stvari preprosto sploh ne ve«.

Gleda ne na to, da časopis TV 15 razen med nekdajnimi borci tudi v naših krajih le ni preveč razširjen, mladi rod pa zares ne pozna dogodkov pred 49 leti, ponatiskujemo iz omnenjega članka nekaj strnjeneh odlomkov in povzetkov o začetkih narodnega izdajstva na Slovenskem.

Pisec v TV 15 najprej omenja, da je vse podatke zbral iz Slovenskega kaledarja za leto 1942, ki je objavil nepodpisani članek »Zgodovinski dogodki v Sloveniji po velikem petku 1941-XIX.« Sledi podatek, da je civilni komisar Emilio Graziali 3. maja 1941 sprejel zastopnike »slovenskih političnih, gospodarskih in kulturnih ustanov ter zastopnikov delavstva«, katerim je s kraljevim odlokom sporočil »zgodovinski sklep o ustavnostivosti avtonome Ljubljanske pokrajine kraljevine Italije«. V imenu navoznega se mu je klečeplzano zahvalil bivši ban dr. Marko Natlačen, ki je v kraljevem odloku »... videl zagotovo možnosti za etnični obstanek in razvoj slovenskega prebivalstva«, hkrati pa je Graziali izročil spomenico za »... Njegovo ekscepciono Predsednika Vlade gospoda Mussolinija ...«

V slovenski »spomenici Duceju«, ki je podpisalo 26 takratnih odličnikov in predstavnikov smetane slovenske družbe, se bivši ministri, poslanci, razni predstavniki in zastopniki bogatašev s hlapčevsko ponosnostjo in z ritolizništvom zahvaljujejo krvnemu Mussoliniju za »... plemenite in posebne ukrepe, ki ste jih uveli za naše ozemlje in ki bodo za nas varno jamstvo življenja in zagotovitev bodočnosti našega prebivalstva ...« Prazno čekanje v spomenici o tem, s »... kako vzišenim pojmovanjem rimske pravičnosti ume Fašistična Italija vladati narodi, ki so pod njenim varstvom«, je spričevalo duhovne bede in strahopetnosti takratnih »vodiljic izdanega naroda«.

Že 5. maja 1941 je sledil sestanek 105 županov iz vseh slovenskih občin, ki so spadale v tako imenovano Ljubljansko pokrajino. Govoril jim je Visoki komisar Ekscelencija E. Graziali in med drugim podulari, da hočejo »... italijanske oblasti v teh krajih vladati s popolno avtoritetom, krepko voljo ter rimska pravičnost ...« Ljubljanski župan dr. Jure Adlešič je nato prebral posebno poslanico slovenskih županov Duceju, ki jo je podpisalo vseh 105 županov in kateri so izrazili »... svoje veselje in ponos, ker so bili slovenski krajci priključeni Kraljevini Italiji ...« Tudi Adlešič je štel za potrebno, da izreče Mussoliniju preprizanje, da bo »... prebivalstvo s svojo popolno lojalnostjo in vdansrostjo ter s svojim prizadevanjem dokazalo, da je vredno rimskeh postav ...«

Potem je šlo vse hitro naprej: civilni komisar Eks. Graziali 3. maja 1941 postal Visoki Komisar v Ljubljanski pokrajini; 27. maja je imel 14-članski »sovjet za Ljubljansko pokrajino«, ki ga je »... v ne-

predstavstvo občinskega odbora ZZB NOV Novo mesto

Kamen v morju

Nesmisli in razočaranje

Pesnik Cvetko Zagorski in zdravnik dr. Lojze Mihelčič, oba spomeničarja, sta bila po vojni na Gorenjskem. leta 1963. leta je Cvetko Zagorski obiskal v Semiču. Peljal sem ga na Mirno goro na ogled bolnice Hrastnik, ustavila pa sva se tudi v planinski koči na Mirni gori. Tu je bil slušajoč na obisku tudi dr. Lojze Mihelčič. Ponovno sem jih seznanil in kmalu sta bila v živahem poskušku. »Ali si še kaj jezen name?« je vprašal dr. Lojze Cvetka in dodal: »Veš, moral sem biti takrat strog v ambulantni. Veliko je bilo simulanov, zdravil pa sem imel malo.«

Cvetko je odgovoril, da je na to že pozabil. Potem sta se pogovarjala o doživljajih z Golemim otokom. Dr. Lojze Mihelčič je pripovedoval, kako je nekoč paznik postal njega in še enega zdravnika iz Ljubljane po kamen v 8 metrov globoko morje. Ob sta bila bolj slabe plavalca, toda dr. Mihelčič se je posrečilo prinesiti kamn in vode. Drugi zdravnik pa je za večno ostal v morju. Opis tega dogodka je še poglobil moj občutek o »prevarani generaciji«. S kakšno vero smo se vključili v NOB, doživeli pa vsi skrajno razočaranje. Mnogi ljudje so v obupu napravili samomor ali pa se predali alkoholizmu. Lahko upamo, da bo naša generacija dobra šola za bodoče generacije? F. D.

RADIO BO MOLČAL

RIBNICA — Radio Ribnica, ki je spomladanskem času predvajal nekaj poskusnih oddaj na naletel na splošno simpatije poslušalcev v ribniški dolini. Rešljivo je odgovoril, da je na to že pozabil. Potem sta se pogovarjala o doživljajih z Golemim otokom. Dr. Lojze Mihelčič je pripovedoval, kako je nekoč paznik postal njega in še enega zdravnika iz Ljubljane po kamen v 8 metrov globoko morje. Ob sta bila bolj slabe plavalca, toda dr. Mihelčič se je posrečilo prinesiti kamn in vode. Drugi zdravnik pa je za večno ostal v morju. Opis tega dogodka je še poglobil moj občutek o »prevarani generaciji«. S kakšno vero smo se vključili v NOB, doživeli pa vsi skrajno razočaranje. Mnogi ljudje so v obupu napravili samomor ali pa se predali alkoholizmu. Lahko upamo, da bo naša generacija dobra šola za bodoče generacije? F. D.

DOMAČE TRNJE

• Več političnih strank — več žaljev brez dna.
• Bolj ko odgovorni vežejo otrok in večja je »politična pogača«.
• Obnašajo se kot kralji na Betajnici, vendar ne v tekrajo na prsi, da delajo za naš rodov blagor.

• Elektrarne gradimo počasi, ker ne je financiramo izvorce politične napakosti.

M. BRADAC

Odpuščanje bi moral izreči velefunkcionar

Pomislek ob spravi

Za spor, preprič in obtoževanje mora biti vedno najmanj dva! Če ena jen ima sprti strani ali na pobudo tretje osebe predlagajo spravo (ali poravnavo), se sicer doseže le tako, da se sprti stranki sezneta, priznata napake in koristi — sploh ve. Taka je navada na deželi, kjer predvsem do sporov največkrat zaradi žaljenj, mejni zadevi ipd. Sodišče največkrat odstopi tako zadvo poravnalnemu sestanku, ki obstaja menda že v vsaki KS. Ako bi prišel na takoj spravo oziroma obravnavo namesto povabljenega gospodarja njegov sin ali vnuk, in še to, brez oblasti povabljenega, bi se o spravi moglo razpravljati.

Pred žalno slovesnostjo na Rognu med njo smo zaman (in razočaran) žaljili, da bi tam videli (kasnejše tudi prizorišči) Bukovčak na Tehajskem, Črnogrob pri Škofji Loki) kakega žaljilca in uglednega predstavnika ne sprotnih strani, ki bi javno izrazil žaljenje, po ponujeni spravi, se z bivšim nasprotnikom objel in mu stisnil desnico. Klapaprem komunistički, ki se je takrat ob pobedu na Škofji Loki držal za mamino kriko, nista pravice in imenujejo svoje stranke, če ga to ni pooblastila, niti govoriti o spravi, kaj šele jo delati. To naredi lahko komunist, svojemu imenu. (Tudi sam sem ne vedel, da se mi je s solzami v očeh opravičil in me prosil odpuščanja ekipi od petterice, ki so me spravili prevozjajo.)

Od ganjenosti bi se na omenjene žalnje slovesnostiščih bolj orosile žalostni solzne oči mater, žena ali otrok, tam pobitih, če bi se pojaval kdo od organizatorjev te morije ali vsaj kdo od žaljilcev, ki so vedeli za načrt pobjoga, ga odobravali in niso hoteli tega preprečiti. Čeprav bi to s svojo avtoriteto lahko storili. In ko bi kdo od teh prebral sklep, plenarne seje vodstva partije, komitev, kar o tem piše že ves svet, bi ga v zvezki imeli za prijatelja in mu iz dneva v srca, tako njemu kot tudi njegovemu sestanku, odpustili. To bi bilo ampak to bi bilo kdo od herojev, kot so: Ivan Maček, Stane Dolanc, France Popit, Mitja Matic, ki se kak bivši velefunkcionar. Toda to se ni in se verjetno ne bo nizgodilo!

FRANC LUZ

Zahvala enim — v razmislek drugim

Moj boj za pravico se je uspešno končal: po več kot 31 letih sta mi nacionalizirana prostora končno vrnjeni — Zahvala tudi novinarjem in uredništvom

Po več kot enaintridesetih letih sta mi nacionalizirana poslovna prostora končno vendarle vrnjeni v mojo ponovno last. Nekaj negativnih dejavjev konkretne nacionalizacije, ki je zakon o nacionalizaciji izrecno niti ni zahteval, pač pa samo dopuščal, je slovenski javnosti dokaj dobro znanih, zato sem to pot dolžan v glavnem izraziti javno zahvalo predvsem:

a) petintridesetim odbornikom obvezor takratne občinske skupščine, ki so v decembру 1967. leta (od dvanajtridesetih na seji navzočih) s tajnim glasovanjem sklenili, da se nacionalizirana prostora vrneta v mojo ponovno last, vendar pa vkljub temu sklep ni bil realiziran. Nadalje velja moja zahvala štirinajtridesetim odbornikom istih zborov, ki so na naslednji seji v februarju 1968. leta odločno napravili poskus predklica na prejšnji seji sprejetega sklepa o vrtnitvi prostorov ter se nato kasneje niso pomešali podpisati pisne izjave, da glasovanja na tej seji sploh ni bilo in da je torej zapisnik te seje ponarejen. Za to dejanje pa je bila (še posebej za člane ZKS) v tistem času potrebna dokajna mera osebnega pogema in čuta za res-

nino pravico. Mimogrede — podpis te izjave so mi odklonili samo trije zapovedni zapisniki, in sicer: prvi iz bojazni,

da bi ga občina v primeru podpisa obremenila s prevelikimi davki; druga odbornica v času moje prošnje ni bila povsem prepričana, ali ni ravno ona bila sooverstavnika tega (ponarejenega) zapisnika; najbolj »prepričljiv« razlog pa je imel tretji, ki je podpis odločno zavrnil z obrazložitvijo, da proti vetru nikoli ni bil in tudi v tem primeru ni prisoten s... Navzic temu pa so tudi oni priznavali, da glasovanja na tej seji ni bilo in da je torej zapisnik ponarejen.

Nadaljevanju postopka pa medobčinski javni pravobranilec, javni tožilec, preiskovalni sodnik in senat okrožnega sodišča teh podpisanih izjav žal niso upoštevali, s čimer so rešitev zadeve zavlekli še za več kot dve desetletji, še več, s svojimi odločitvami so legalizirali ponaredevje sejnega zapisnika.

b) Zahvalo sem dolžan organom in predstavstvu občinske skupščine, ki so skupaj z nekaterimi družbenopolitičnimi organizacijami, sicer dokaj pozno, v zadnjem času resnejše pristopile k intenzivnejšemu reševanju problema. Posebej sem dolžan zahvaliti vseh naših delegatov na seji vseh zborov v februarju letos, ki so (ob samem enem vzdruženem glasu) soglasno sprejeli sklep, da se mi prostora vrneta v mojo ponovno last.

c) Za rešitev zadeve sta v zadnjem času pokazala več pravipravnosti tudi reprezentativni sodelniki in senat okrožnega sodišča, ki so dokaj podrobno in zelo objektivno obvezali javnost tudi še v času, ko je bilo tako obvezanje politično dokaj nezačeleno in celo tveganje. Končno se zahvaljujem vsem tistim poznavcem mojega primera s cest in ulic, ki so me dobronamereno bodrili v prizadevanjih za popravo krivice.

In končno vabim vse še živeče izvajalce in zagovornike (bolj papeške, kot je papež sam) takratne nacionalizacije, da po več kot tridesetih letih končno vendarle javno priznajo z nacionalizacijo povzročene napake, s katero je, poleg prizadevanja, bila povzročena tudi družbenoekonomika in politična skoda, ki je ni mogče zanikati. Javnost ima pravico slišati tudi njihova stališča. Molk v tem primeru ni zlat.

JANKO VRANEŠIČ,
Kolodvorska cesta 49,
Črnomelj

IZLET V JULIJCE

Ker vozi avtobus do Vrat v soboto in nedeljo, smo tudi brežiški planinci krenili na pot v soboto, 28. junija. Že pred deveto smo bili v Aljaževem domu. Po kratkem počitku smo krenili proti Kredarici. Okoli 14. ure smo prispevali v Stančevi koči pod Triglavom. Koča je povečana in prenovljena. Sobe so urejene. S planinskim izkaznim plačila polovico manj. Bili smo presenečeni, da je bilo v tem času malo naših planincev in dovolj posteli. Naslednj dan okoli 8. ure zjutraj smo že prispevali na vrh Triglavja. S Triglavom smo krenili in Kočo na sedmerih jezerih in potem do Doma Savica. Dom je lepo urejen in ga vodi v Brezje. Tam ti postrežejo z odličnim ričetom. Tudi mleko lahko narociši, kar je v gostiščih redka močnost. B. H.

• Moder sin razveseljuje očeta, ne umen sin pa je žalost svoje matere. (Salomon)
• Zlat obroček svinji na rilcu je lepa, a bedasta ženska. (Salomon)
• V velikem znanju je velika žalost in kdo množi znanje, množi bolečino. (Salomon)
• Kjer nevednost pomeni blaženost, ne naro biti pameten. (Gray)

SREČANJE JE NEKAJ VEČ — Takole so se pred domom pri Miklavžu na Gorjancih vrteli upokojenci novomeške občine. Ob zvokih ansambla Tonija Deželanja je bilo veselo do večera. (Foto: J. P.)</

V Sloveniji že od jeseni dva oddelka za tako šolanje — v Ljubljani in Mariboru — Med izbranimi tudi srednješolci iz Ivančne Gorice, Črnomlja in Brežic

LJUBLJANA, MARIBOR — Po svetu, v 50 državah, je blizu 300 srednjih šol, na katerih se del dijakov šola po posebnem programu. Pripravljajo se za mednarodno maturu, ki odpira vrata na skoraj vse univerze, tudi najboljše in najbolj sloveče. Tako obliko šolanja imajo že nekaj let v Devinu pri trstu in ker naje najbližja, se je v tem kraju že do zdaj šolo takoj srednješolcev iz Slovenije, in to z uspehom.

Od te jeseni pa slovenskim dijakom ne bo več treba po mednarodno maturu čez

Povsod je slabše za knjige

Knjige v slovenščini tudi v drugih republikah

Natančna statistika je sporočila, da je bilo lani v Jugoslaviji natisnjene 11.339 knjig in brošur (za brošure steje knjižice, ki imajo manj kot 49 strani). Delež Slovenije v tej količini je dokaj velik, saj so v naši republike natisnili 1932 knjig ali 17 odstotkov vseh v državi. Vseh knjig, ki so izšle v slovenščini, pa je bilo 1740. Od njih je bilo 1577 natisnjene v Sloveniji, 163 knjig in knjižic v slovenskem jeziku pa so izdali v drugih republikah.

Zanimivo je, da so lani največ knjig v slovenščini natisnili v Srbiji — 97, na Hrvaskem jih je izšlo 38, v Bosni in Hercegovini pa 27. Primerjava z letom poprej pokazuje, da tiskajo v omenjenih republikah čedalje več knjig v slovenščini. Žal pa tega ni moč reči za druge republike in pokrajine, kjer so do lani še

izdali kako knjigo v slovenskem jeziku, lani pa le še v Voivodini, in to eno samo.

Podobno kot v drugih republikah tudi v Sloveniji niso izhajale samo knjige v slovenščini. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je bilo lani v naši republiki natisnjeno kar 355 knjig v neslovenskem jeziku. V srbohrvaščini je izšlo 83 knjig, v makedonsčini ena, prav toliko v madžarsčini, v italijansčini pa sedem. Ostale neslovenske knjige, ki so izšle pri nas, so bile natisnjene v drugih tujih (nejugoslovanskih) jezikih.

V vsej Jugoslaviji je število lani izdanih knjig upadel v primerjavi z letom prej, v Sloveniji pa je bilo zmanjšanje še večje. Tako so lani v slovenskih tiskarnah natisnili v slovenskem jeziku kar 122 knjig manj kot predloškim. Manj knjig v svojih nacionalnih jezikih so tiskali tudi v drugih republikah. Okrepilo pa se je število v srbohrvaščini izdanih knjig v Bosni in Hercegovini in na Kosovu.

Vzroki, zakaj povsod tolikišen upad novo tiskanih knjig, na Hrvaskem celo 15,9-odst., so različni in mnogoteri. V glavnem omemajo dva: zmanjšanje kupne moči prebivalstva, saj je knjiga kot tržni artikel čedalje teže dostopna kupcu, in politični premiki po letu 1987. V Sloveniji pa bi pot tehten razlog za upad lahko navedli še dve dejstvi: da so se zmanjšale subvencije za knjige in da so knjige drage, ker sprico razmeroma majhnega (slovenskega) trga izhajajo v nizkih nakladah.

I. Z.

mejo, lahko se bodo nanjo pripravljali «doma». V ta namen bosta v šolskem letu 1990/91 začela delovati dva oddelka v Sloveniji, in sicer bo en razred za šolanje po posebnem programu na naravoslovni šoli v Ljubljani, en razred pa na naravoslovni šoli v Mariboru. V obeh bo 40 dijakov oziroma v vsakem po 20.

Razpis za tako šolanje je republiški komite za šolstvo že spomladi poslal vsem srednjim šolam. V njem je naveden, da lahko kandidirajo le dijaki, ki imajo ob končanem drugem letniku nadpovprečen uspeh ter odlično znanje slovenskega in angleškega jezika, morajo pa biti dejavnii v interesnih aktivnostih, na kulturnem in športnem področju ter se izkoristiti tudi na tekmovanjih iz znanja v matematiki, naravoslovju, jezikih ipd.

Za oba oddelka se je prijavilo 77 dijakov, med njimi tudi kandidati iz srednjih šol v Ivančni Gorici, Črnomlju, Brežicah

in Novem mestu. Izmed teh jih je potem posebna komisija izbrala, ob upoštevanju zgoraj navedenih kriterijev, po 20 za vsak oddelek, poleg tega pa še osem kandidatov za rezerv. Za oddelek v Ljubljani so bili izbrani prijavljeni kandidati iz štirih

• Šolanje dijakov za mednarodno maturu bo na omenjenih oddelkih trajalo dve leti, in sicer tako, da bo učnovzgojno delo, ki bo ob pouku združevalo še razne dejavnosti, potekačo vsak dan od junija do 17. ure. Čeprav se na tako šolanje skrbno pripravljajo že dalj časa, pa bo uvedeno predvsem kot poskus, ki zahteva skrbno sprotno spremjanje in analiziranje dela.

ljubljanskih srednjih šol ter iz šol v Kamniku, Črnomlju, Ivančni Gorici, Kopru, Sežani in Murski Soboti. V oddelek v Maribor pa naj bi se vpisali srednješolci iz vzhodne Slovenije, tudi iz Posavja, in iz Idrije. Ker je večina iz Idrije izbranih dijakov zaradi prevelike oddaljenosti odstopenila, so dobili možnost vpisati kandidati iz rezerve, med katerimi so tudi srednješolci iz Brežic.

I. Z.

Človekovo sožitje s konjem

Na Otočcu razstavlja Boštjan Putrih iz Ljubljane

OTOČEC — Akademski kipar Boštjan Putrih iz Ljubljane, pripadnik srednje generacije slovenskih likovnih umetnikov, ki se je po diplomi na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost študiral v Londonu in Parizu, je svet svoje umetnosti opril na tradicijo umetniškega oblikovanja okolja in ta tradicijo se, kot je zapisal Janez Mesensel, pri njem živi z aktualnostjo sedanjega odnosa do življenja in sveta, ki nam danes dolozata. V njegovih delih opredmeteno sporočilo je, da sta to življenje in svet zragedna na sožitju človeškega bitja z živalskim. To sožitje je zaznamovalo tako skulpturni del njegovega ustvarjanja, ki je prevladujoč in prednost, kot tudi slikarsko interpretacijo v risbi, grafiki in sliki istega ali sorodenega motiva.

V razstavnišči Garni hotela na Otočcu, kjer je Boštjan Putrih že nekaj časa novi razstavljalec, njegova dela pa bodo na ogled še do sredine septembra, ga pred-

stavlja le cikel slikarskih stvaritev. Priljubljeni oziroma osrednji motiv teh Putrihovih slik je tudi sožitje človeka z živaljo. Tokrat je to konj, ki ni samo zvest človekom v splošnem, temveč pomeni človeku — umetniku tudi izjemno draž za upodabljanje. (Znano je, kako je konja zaradi njegove anatomije in gibanj svojih občudoval italijanski renesančni umetnik Michelangelo!) Seveda je Putrih konja interpretiral na svoji način, v njemu lastnemu slogu, kot mu je to pač narekovala zamisel o funkciji, ki naj jo ima ta priljubljena žival v sožitju s človekom.

Putrihova razstava v Garni hotelu je, kot so sicer vse v tem razstavnišču, prodana. Cena posamezne slike (vse so uokvirjene) je 1.100 DEM, kar kaže avtorjevo željo, da bi po njegovih delih segali predvsem gostje oziroma obiskovalci z devizami, domačini in tuji.

I. Z.

Kako so vadili slovenščino

Nekaj utrinkov iz glasila Slovenščina je moj jezik, ki je izšlo ob koncu Jezikovnih počitnic

NOVO MESTO — Nekaj časa je že, kar so se udeleženci Jezikovnih počitnic v Novem mestu razšli, večina z lepim spominom nanje. O tem, kako so mladi Korošci doživeli to poletno šolo slovenskega jezika, hkrati z njimi pa vsi drugi, od organizatorjev do učiteljev in mentorjev, govoriti tudi glasilo Slovenščina je moj jezik, ki je izšlo ob koncu Jezikovnih počitnic.

Kaj so zapisali učenci?

TANJA DRUML, 13 let, iz Mošovskega: »Drugič sem v Novem mestu. Ž manj je moja sestra Sonja. Bojje mi je kakor lani. Ven govorim. Mislim, da bom drugo leto spet prišla. Sama in samo za en teden.

BENJAMIN POPOTNIG, 11 let, iz Borovje: »Ko sem prišel v Novo mesto, sem zelo malo razumel slovenščino. V soli sem se že naučil veliko besed. Slovenščina je težka. Moja mama in oče jo dobro znata, zato se je bom tudi jaz naučil.«

MARKO FERM, 16 let, iz Šentjakoba: »V slovenščini nisem dober. Hude težave mi delajo spisi in šolske naloge. Zaradi tega mi je oče predlagal, naj grem v Novo mesto na Jezikovne počitnice. Upam, da se bom tu nekaj naučil in da mi bo potem v soli pri slovenščini bolje šlo.«

MARTINA KUNČIČ, 16 let, iz Vovberje: »Na Jezikovnih počitnicah sem bila že lani. Še preden so mini trije tedni, sem se odločila, da spet pridevam v Novo mesto, kjer bom med počitnicami vadič slovenski jezik. Mati in sestra sta mi priporočili, naj le grem, in sem šla. Rada, ker vem, kako pritetno je bilo lani.«

ROMAN TILL, 11 let, iz Celovca: »Moj oče zna dobro slovenščino. Tudi mene uči. Sedaj bom Sel na slovensko gimnazijo. V Novo mesto sem prišel, da bi se bolje naučil slovensko govoriti.«

Kako so učiteljice doživele Jezikovne počitnice?

SONJA SIMČIČ: »Delo je bilo prijetno, saj smo se poznavali že od lani in smo tako že prvi dan nadaljevali tam, kjer smo lani nehalli. Kljub včasih nezneni vročini smo delali zagnano in na koncu z veseljem ugotovili, da je napredek v znanju jezika očiten.«

DANICA RANGUS: »Moji otroci so bili najmlajši, slovensko so najmanj razumeli. Potovali smo od besed-

do besede, jih razlagali in osvajali. Učenje osnovnega besedja, prepletene s pesmijo in igro, teme iz doživljajskoga sveta in okolja učencev, veliko pogovorov in besednih iger, kratek prozra besedila ter utrinki iz otroške poezije — to so bile naše osnovne učne vsebine.«

SILVA RAPOC: »Ne morem si cer trditi, da ob koncu Jezikovnih počitnic vsi učenci v moji skupini znajo slovensko, lahko pa rečem, da je vsak napredoval, da zna nekaj več kot ob prihodu oziroma ima malo več samozavesti in si upa spregovoriti po slovensko, čeprav ne čisto v skladu z jekovnimi normami.«

OLGA KASTELIC: »Deleni v moji skupini je temeljilo na komunikaciji, saj so mladi Korošci radi pogovarjali tudi zato, ker dobro znajo slovenski jezik. Delo s prijatelji s Koroške mi je bilo vsak dan v večje veselje. Učili pa smo se vsi, oni izrazili so čimbeni sproščeno in spontano, jaz pa sem se naučila novega pristopa, to pa je najdragocenija izkušnja z Jezikovnimi počitnicami.«

In še dvoje mnenj.

TRAUDI TOLMAIER, predstavnica Krščanske kulturne zveze iz Celovca, spremjevala otrok na Jezikovnih počitnicu! Videla sem velik napredek jekovnega znanja pri otrocih, čemur pa se ne čudim, ker se se pedagoško vodstvo in pedagogi skušajo z našimi pedagogi zelo potrudili, pripravili odličen učni program in ga tudi dobro izpeljali. Priznam, da sem tudi sama poglibila jekovnino znanje, se srečala s slovensko kulturo ter spoznala veliko prijaznih in gostoljubnih ljudi.«

JOŽE ŠKUFCA, vodja Jezikovnih počitnic: »Največ zaslug, da so udeleženci Jezikovnih počitnic priobabil bogatejše znanje iz slovenskega jezika, imajo nedvomno učiteljice, mentorji, starši gostitelji in njihovi otroci ter vsi tisti, ki so pomagali urediti celoviti kulturni in razvedrilen program tega tritedenskega dela in življenja v Novem mestu. To je specifična šola za pridobivanje in poglabljanje znanja iz slovenskega jezika. Vzgojno in izobraževalno delo v taki jekovnini šoli ne prenese šolske utesnjnosti in togo.«

(13)
DOLENJSKI

Tone Jakše
Milan Markelj

KJE SO TISTE STEZICE ?

OD HRASTA
DO SVETEGA VIDA

Malce vznemirljivo je začeti novo pot. Stala sva tam na hribu nad Škrjančami, v rosnem jutru, in občudovala razgled po novomeški kotlini. Zobljeni, na grebenih od gozda nekoliko nazobčani robovi hribov so se vsenakoli dvigovali do obzorja. Na vzhodu so Gorganci, na severu Trška gora s šilastim cerkvijo in lipami ob njej ter s Hmeljnikiom na repu, kot da bo zdaj zda zdrknil z njenega slemena. Potem je tam na zahodu Straška gora s številnimi zidanicami pod gozdnato kučno, in naprej roško hribovje. Nanj deloma zakrivajo pogled široka pleča Ljubnja, ki kot utrujen kit leži v kotu Kotline. Na jugu se razprostirajo belokranjski vrhovi tam za Črmošnjicami, z dobro vidno poseko za smučišča nad Gačami. Še pogled na Peščenik in njegove druge, Ravan, Škrbec, Veliki vrh in Mali vrh, ki belokranjske vinograde tam zadaj varujejo pred severnimi vetrovi, in že je pogled sklenjen. Ves zelen in pomirjujoč je, saj se skoraj povsod, kamor seže, razprostirajo mogočni gozdovi; le tam na mestni strani je dolina videti poseljena, razgaljajo se napol pozidane Regrške košenice in zadaj iz doline kot svareči prst božji štrli proti nebu kapiteljski zvonik.

Kar tri drevesne znamenitosti novomeške kotline ob tukaj objamejo oči tako rekoč z enim pogledom. Lipe na Trški Gori, mogočni hrast pri bližnjem gostilni na Hribu in sekvoji ali mamutovca na Ruperč Vrh. Vse tri so dosegli že častitljiva leta in spoštovanja vredno rast, vmes trem pa je morala pomagati tudi človeška roka ter jih začetičiti pred propadom. Čeprav je življenje dreves za naše pojme dolgo, pa je vendarle tudi tem mogočne nežem treba prisluhiti na pomoč, kadar se vanje zaženeta še bolj mogočni naravni sili, kot sta strela in vihar, ali pa jih napade zahrbtna bolezni, proti kateri drevesa nimajo naravne obrame.

Najino pozornost pa je vedno znova privlačil hrbtu mogočnega kita podoben Ljubenski hrib. Z gostim gozdom poraščen je še dremuckal v svežini nedeljskega jutra in le tam na južnem koncu je kdaj pa kdaj lelno pomežiknil v svet z belo cerkvico svetega Vida. To je bil cilj najine poti. Vidova nedelja je bila. In ker pravijo, da je sveti

Začetek nove poti pod mogočnim hrastom pri gostilni na Hribu. Orjak za nama ima v prsnici višini kar 680 cm premjera in je po velikosti četrtri v Sloveniji.

ta hrast lahko pripovedoval še o časih kmečkih uporov pa tudi o stoletjih zatem, saj se je na tem hribu, naseljenem gotovo tudi že pred srednjim vekom, zvrstilo že mnogo rodov. Pol-drugo stoletje je bila tukaj v Mrvarjem v rodu tudi gostilna. Še danes je odprt.

Od nekdaj je bila priljubljeno nedeljsko sprejehališče Novomeščanov, ki so si v prijetni kostanjevi in lipovi senci odpočili noge in prizvani dušo. Sedaj, ko je postala gostilna znana tudi po hrastu, je v sprehd seveda vključen tudi ogled tega velikana. Lansko poletje je strela treščila v enega od njegovih vrhov. Kot pripoveduje domačini, to ni bilo prvič. Tokrat je napravila kar precejšnjo škodo in po navodilih novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine je poškodovanec posredoval v poselj podatki, da je imel tukaj svojo posest precejšnje tudi kranjsko plemeška družina Schweiger, ki si je prav po Škrjančah nadela svoj plemeški naslov Lerchenfeld. Tako se namečre po nemško imenuje Škrjanče. V tej rodbini je bil še najbolj znamenit Dunajčan Amand Schweiger-Lerchenfeld (1864–1910), pisec potopisov, med drugim tudi po slovenskih deželah. Vas pa se omenja v literaturi še nekajkrat, med drugim kar precejšnji v knjigi Jožeta Dularja Krka pa teče naprej. En krak Dularjeve rodbine, kar precej premožen, je nameč bil tukaj. Sedaj se je ime že izgubilo, na delu nekdanjega Dularjevega posestva pa gospodarjo Vidmarjevi. Prav mimo njihovih poslopij naju pelje pot proti Malim Škrjančam. Spustiva se v dolino, kjer sredi gozdika zanemarjen sameva Škrjanški

mobilnemu pušku oborožen njegov brat. Dosti ni manjkalo pa bi brat strejal na brata.

Avtomobili drsajo po hišah

Zaradi zožene ceste Žlebič—Sodražica veliko nesreč — Pozimi pa jim s plugom namečeo na vrata toliko snega, da ne morejo ven — Čakajo na mrtve

SODRAŽICA — Na cesti Žlebič—Sodražica je dvoje nevarnih zoženj, zaradi katerih prihaja ne le do prometnih nesreč, poškodovanja zidov, vrat in strehe, ampak tudi do drugih nevečnosti, predvsem pri pluženju snega.

FRANCKA LUŠIN iz vasi Vince št. pravi, da je zaradi prometa in ozke ceste prav pri njihovi hiši največ zapletov ozimi, ko Cestno podjetje napluti na vrata snega za meter in več visoko. Zato je morejo iz hiše, dokler sami ne odstranijo snega tako, da gredo ven skozi vrata za hišo. Včasih so sneg odkidal, daj pa je sin naredil plug in ga s traktorjem odplužil. Prometne nesreče zaradi ozimi so tu bolj redke. Enkrat so se gladinci, ki so ukradli avto, zaleteli v vrata vrata; drugič jim je tovornjak obiral hišo in razbil šipo na oknu, pa tudi

čevino. Pa vse skupaj ne zadeže. »Ni kaj popravljati, ker takoj spet poškodujejo«, pravi Lado Brinšek in dodaja, da ima s snegom in pluženjem tudi on podobne nevečnosti kot Lušinovi. Pravi pa tudi, da gre pri vsem tem za srečo v nesreči, saj je bilo tu veliko avtomobilov in veliko škode, na srečo pa ni še nobeden izgubil življena. Doklej bo še srečno?

J. PRIMC

PRODAJAL «SUPERTELEFONE»

KOČEVJE, RIBNICA — V kočevski in ribniški občini, verjetno pa tudi drugod, je pred kratkim že neznan moški prodajal »supertelefone, s katerimi se je možno pogovarjati kar brez čice do 200 km daleč. Predstavljen je je za zastopnika firme »Panasonic« iz Ljubljane, on sam pa da ima trgovino s takimi in podobnimi aparati ter rezervnimi deli na Dunaju. Nekateri so napravili, za katero je račun 2.000 DEM, kupili, potem pa razočarani ugotovili, da so ogljufani, saj je telefon omogočal razgovor le iz sobe v sobo v stanovanju. Prodani telefoni so bili namreč otroške igrače, ki niso bile vredne niti 100 DEM. Za podjetnikom možem zdaj poizvedujejo milici.

PISMO O CESTAH NA KOČEVSKEM

KOČEVJE, LJUBLJANA — Do nedavnega je bil večji del občine Kočevje zaprt območje. To je pomenilo, da ni bilo dovoljeno dograditi ali posodobiti nekatere ceste, ki so življenjskega pomena za občino. Predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič je zato pisal pismo predsedniku IS Republike Slovenije Lojzetu Peterletu in ga opozoril, da je potrebno poskrbeti tudi za razvoj cestnega omrežja v kočevski občini, saj sicer odprtje zaprtega prostora ne bo imelo nobene koristi in učinka.

Te dni je občinska skupščina Kočevje prejela kopijo pisma republiškega sekretariata za promet in zvezne, naslovnega na republiško upravo za ceste (direktorju Andreju Levičniku), ki mu nalaže, da je treba takoj preveriti možnosti za finančiranje in izvedbo del na cesti med Faro in Dolom (obkolpska cesta) in ceste med Rajndolom in Brezovico.

TAT NA NOVOMEŠKI TRŽNICI

NOVO MESTO — Metličanka Mariča Vinski je 10. avgusta okoli 11. ure na novomeški tržnici kupovala sadje. Pri tem je žensko torbico, v kateri je imela tudi denar, odložila na tl. Ta hipec je izkoristil neznanc in odšel s torbico in 4.500 dinarjev.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 17. VIII.

8.35 — 11.45 in 15.30 — 0.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 KLUJKČEVE DOGODIV-
ŠCINE, 8/12
9.20 DELFIN FLIPPER, amer.
naniz., 5/7
9.45 BOJ ZA OBSTANEK, angl.
poljudnoz. serija, 12/12
10.10 NAPADALNOST IN RAZ-
DIRALNOST
KULTURA IN NASLJE
10.40 VNOVIČ V BRIDESHEA-
DU, angl. nadalj., 13/13
11.35 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
17.55 EP VIDEO STRANI
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 TV MOZAIK
KOT POTOVANJA — MESTA
MOSTOVI: MOSTAR
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
PET PRIJATELJEV, angl. naniz.,
8/13
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
19.54 ZRCALO TEDNA
20.15 V 80 DNEH OKOLI SVETA,
angl. dok. serija, 2/7
21.10 ZAKON V LOS ANGELESU,
amer. naniz., 14/42
22.00 DNEVNIK 3
22.20 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 9/22
POLNOČNI KLICI, amer. nadalj.,
16/17
HOOPerman, amer. naniz.,
10/10
0.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 22.55 ali 1.55 SP v košarki,
polfinale
16.30 Satelitski programi — 18.15 Do-
mači ansambl: Ansambel Otavia Brajka
— 18.55 Berlin: atletski miting (prenos)
— 21.45 Izdajalci v vojni zločinci (dok.
oddaja) — 22.30 Satelitski program

TV ZAGREB

9.55 TV koledar — 10.05 Skrivenostni
otok (slovaška nadalj., 7/13) — 10.35 Ri-
sanka — 11.05 Poletni program — 15.35
Poročila — 15.40 Program plus (ponovitev
nočnega programa) — 18.00 Poročila
— 18.05 TV koledar — 18.20 Stevilke in
črke — 18.40 Poročila za goste iz tujine —
18.45 Noro, norješ, noriščica (humori-
stična serija) — 19.05 Risanka — 19.30
Dnevnik — 20.00 V Cityju (angl. nadalj.)
— 21.00 Klub 10 (zabavoglasbena od-
daja) — 21.45 Dnevnik — 22.05 Du-
brovniške poletne priredite — 23.05 In-
formativna oddaja za goste iz tujine —
23.10 Program plus — 1.20 Poročila —
1.25 Ekstra program plus

SOBOTA, 18. VIII.

8.35 — 11.25 in 15.30 — 1.45 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 IZBOR TEDENSKIE PROGRAM-
SKE TVORNOSTI
11.15 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
17.55 EP VIDEO STRANI
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 IZ TUJIH KUHINJ, ponovitev 9.
dela
18.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
19.54 UTRIP
20.15 ŽREBANJE 3 x 3
20.30 TEMNA STRAN SONCA, angl.
film
22.10 DNEVNIK 3
22.30 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 10/22
POLNOČNI KLICI, amer. naniz.,
17/17
ROZNATA NANIZANKA, franc.
naniz., 6/8
1.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 19.55 ali 22.55 SP v košarki
15.00 Kako biti skupaj — 15.30 Športni
program — 16.55 DP v atletiki — 19.00
Poje vam oktet LIP Bled — 19.30 Dnevnik
— 20.00 Glasbeni večer — 21.30 Poro-
čila — 21.35 TV fejlton — 22.20 TV ga-
lerija — 22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.25 TV koledar — 9.35 Čebelica Maja
— 10.00 Program plus (ponovitev) —
12.10 Lov na srečo (angl. naniz., 2/4)
— 13.00 Prologomena (nadalj., 1/3)
— 14.30 Ciklus filmov po delih M. Twaina:
Skrivenostni tujec — 15.55 Rezervirani čas
— 16.50 Poročila — 17.00 Narodna
glasba — 17.30 Ulica strahopetec (TV
nadalj., 3/12) — 18.20 Sedmi čas —
18.30 Prisrčno vaši — 19.15 Risanka —
19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Kapetan Grom
in vojaki prihodnosti (amer. znanstveno-
fant. serija) — 20.35 Neonska džungla
(amer. film) — 22.05 Dnevnik 3 — 22.20

Sportna sobota — 22.40 Informativna
oddaja za goste iz tujine — 22.45 Program
plus — 1.05 Poročila — 1.10 Ekstra pro-
gram plus

NEDELJA, 19. VIII.

8.50 — 13.10 in 15.30 — 22.55 TELE-
TEKST
9.05 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV
ŽAV
10.30 PET PRIJATLJEV, angl. naniz.,
8/13
10.35 ZGODBE IZ MEST — BANJA
LUKA, zabavoglasbena oddaja
11.30 PO DOMAČE Š STANKO KO-
VACIĆ
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 PRASKI PANOPTIKUM, ČEŠ-
KOSLOV, NANIZ, 6/10
17.00 DNEVNIK 1
17.05 POSLOVNE INFORMACIJE
17.10 NEVESTIN OČE amer. film
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 POZITIVNA NIČLA, nadalj. TV
Zagreb, 3/6
21.05 ZDRAVO
22.25 DNEVNIK 3
22.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 16.15 DP v atletiki; 20.00 in
23.00 SP v košarki
10.00 Oddaja za JLA inigrani film —
14.00 Nedeljsko športno popoldne —
19.30 Dnevnik — 20.00 Veliki tektonski
jarek (angl. poljudnoznan. serija, 1/3) —
20.50 Satelitski programi — 0.30 Športni
pregled

TV ZAGREB

9.30 Poročila — 9.35 Snorčki (risana serija)
— 10.00 Nedeljsko dopoldne — 11.00
Kmetijska oddaja — 12.00 Resna glasba
— 13.00 Otok z zakladom (serijski film)
— 14.00 Poročila — 14.05 Nedeljsko
popoldne — 16.05 Znanstveno-popularni
film — 17.00 Šport na filmu — 18.45 Ri-
sana serija — 19.10 TV sreča — 19.30
Dnevnik 2 — 20.00 Ko nekdo potrkaš na
moja vrata (serijski film) — 21.05 Zabav-
na glasba — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55
Športni pregled — 22.25 Informativna
oddaja za goste iz tujine — 22.30 Program
plus — 0.40 Poročila

PONEDELJEK, 20. VIII.

8.35 — 10.55 in 14.10 — 0.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 NINA IN IVO, 5/9
9.15 ALICE IN NJENA DRUŠ-
ČINA, 11/16
9.30 UTRIP, ZRCALO TEDNA,
TV MERNIK
10.15 MLADINSKI PEVSKI FESTI-
VAL CELJE 81
10.45 VIDEO STRANI
14.25 VIDEO STRANI
14.35 ZDRAVO, ponovitev
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK, ponovitev
UTRIP, ZRCALO TEDNA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
18.40 RADOVEDNI TAČEK
18.55 CVETLIČNE ZGODBE,
13/13
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 BEG IZ SERIJE, češkoslovaška
TV drama
21.25 GRUZINSKI KOMORNI ORKE-
STER
22.00 DNEVNIK 3
22.20 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 11/22
SIN Z OTOKA amer. nadalj.,
1/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 1/14
0.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Ne-
znani Zadar — 19.30 Dnevnik — 20.00
Zabavoglasbena oddaja — 20.50 Po-
predel napredka — 21.20 Igre brez meja —
22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.50 TV koledar — 10.00 Skrivenostni
otok (serijski film) — 10.30 Risanka —
11.05 Poletni program — 12.35 Poletno
popoldne — 14.35 Skice iz Indije —
15.05 Oddaja za otroke — 15.40 Poročila
— 15.50 Program plus (ponovitev) —
18.00 Poročila — 18.20 Stevilke in črke
— 18.40 Poročila za goste iz tujine —
18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15

Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 TV
drama — 21.10 Zunana politika —
21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Informativna
oddaja za goste iz tujine — 22.05 Program
plus — 0.25 Poročila

TOREK, 21. VIII.

8.35 — 11.00 in 15.30 — 0.30 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
ZGODBE IZ ŠKOLKE
ŽIV ŽAV
10.50 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
ČISTO PRAVI GUSAR, 4/5
ZLATA PTICA
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 MUSIC HALL, franc. nadalj., 2/4
21.00 MONTREUX — JAZZ FESTI-
VAL '89
21.55 DNEVNIK 3
22.15 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, AMER.
NANIZ, 12/22
SIN Z OTOKA, amer. nadalj., 2/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 2/4
0.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Fol-
klorni ansambel Dancas Maracaibo —
19.30 Dnevnik — 20.00 Zabavni torek —
21.00 Žrebanje lota — 21.05 Ekran
bez okvira (nočni program iz kulture) —
22.35 Satelitski programi

SREDA, 22. VIII.

8.35 — 12.15 in 15.30 — 0.25 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 OBLAKI, SONCE, DEŽ IN
VETER, 1. del
9.25 ALICE IN NJENA DRUŠ-
ČINA, amer. naniz., 12/16
9.40 BEZ IZ SERIJE, češkosloški TV
drama
11.05 MUSIC HALL, franc. na-
dalj., 2/4
12.05 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK: PO SLEDEH NA-
PREDKA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
MOJA DRUŽINA IN OSTALE
ŽIVALI, angl. nadalj., 8/13
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 FILM TEDNA
ROKSANA, amer. film
21.50 DNEVNIK 3
22.10 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 13/22
SIN Z OTOKA, amer. nadalj.,
3/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 3/4
0.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Vino
in vinska — 19.30 Dnevnik — 20.00
Glasbeni večer — 21.30 Svet poroča
— 22.30 Satelitski programi

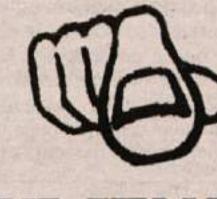
ČETRTEK, 23. VIII.

8.35 — 10.25 in 15.30 — 0.30 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
GRIZLI ADAMS, 19. del amer.
naniz.
ZAKON V LOS ANGELESU, 12.
del amer. nadalj.
10.15 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK
PESEM KRAŠKEGO GOZDA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
ČUDENJA LETA, amer. nadalj.,
10/18
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 MIHAJLO LOMONOSOV, so-
vjetska nadalj., 3/9
21.15 COMPLESSO SETTECENTES-
CO ITALIANO
21.55 DNEVNIK 3
22.15 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 14/22
SIN Z OTOKA, amer. nadalj.,
4/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 4/4
0.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski program — 19.30 Dnev-
nik — 20.00 Na valovih spoznaj (dok.
oddaja) — 20.35 Večerni gost: golobar
Drago Habjan — 22.10 Večer v klubu
(zabavoglasb. oddaja HTV) — 22.35 Sa-
telitski programi

Se vam zdi, da živite varno?

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobri poti.

1 in prihranki
pred inflacijo.

2 Vsako leto
se povečujejo.

3 zivljenskim
partnerjem
zagotavlja varnost

4 rodi otrok,
sredstva za
novega življenja.

5 Zagotovili ste
šolanje

6 Starost vas ne skrbi,
da boste uživali
varčevalne

7 v življenju kdaj
boste krizo
z manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja
pri Zavarovalnici Triglav, z enim podpisom
lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

sozd
rudarski elektro-
energetski kombinat
edvarda kardelja, trbovlje
rudniki
rjavega premoga
slovenije

DO RRPS Trbovlje TOZD Rudnik rjavega premoga Senovo

razpisuje
na osnovi sklepa delavskega sveta

LICITACIJO za prodajo poslopja restavracija Senovo.

1. Oglej restavracije možen vsak delovni dan od 10. do 14. ure.
2. Varnčina: 50.000,00 din.
3. Izklica cena: 1.744.531,00 din.
4. Prometni davek ni vračunan v izklicni ceni in ga plača kupec.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: DO RRPS Trbovlje, TOZD Rudnik rjavega premoga Senovo, Titova 106, 68281 SENONO. Rok: 31. 8. 1990.

POZIV

PREJŠNIM LASTNIKOM KMETIJSKIH ZEM- LJIŠČ, GOZDOV, ZGRADB IN DRUGIH NEPREMIČNIN

Pozivamo prejšnje lastnike (oz. njihove pravne naslednike) kmetijskih zemljišč, gozdrov, zgradb, drugih nepremičnin, ki so prešle v državno oz. družbeno lastnino na podlagi agrarne reforme in kolonizacije, nacionalizacije, arondacije, zapleme in drugih načinov prehoda v državno oz. družbeno lastnino, da

PRIJAVIJO TE NEPREMIČNINE ZARADI EVIDENCE DO 10. SEPTEMBRA 1990

Sekretariatu za urbanizem in varstvo okolja občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto. Prejšnji lastniki oz. njihovi pravni nasledniki naj v prijavi navedejo oznako nepremičnin (parcelne številke in katastrsko občino) ter priložijo listino, iz katere je razviden način prehoda v državno oz. družbeno lastnino. Prejšnji lastniki oz. njihovi pravni nasledniki dobijo pojasnila in zvezni s prijavami nepremičnin na Sekretariatu za urbanizem in varstvo okolja, v sobi št. 36/I, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto, ali po telefonu št. 21-040, int. 336.

Sekretariat za urbanizem in varstvo okolja občine Novo mesto

LIVARSTVO Dobova p.o. Dobova 68257 DOBOVA, Bratov Gerjevič 79

V skladu s statutom in sklepom delavskega sveta podjetja LIVARSTVO Dobova p.o. Dobova

objavljamo
razpis za imenovanje

— DIREKTORJA PODJETJA — za štiriletni mandat (reizbornost)

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo družboslovne ali naravoslovno-tehnične smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih,
- da predloži program razvoja podjetja za razpisano obdobje

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na zgoraj navedeni naslov, z oznako za »razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh.

- 1200 DOMAČIH IN TUJIH RAZSTAVLJALCEV
- VELIKA RAZSTAVA VSEH VRST ŽIVINE
- KMETIJSKA MEHANIZACIJA
- ŽIVILSKA INDUSTRija
- UGODNI SEJEMSKI POPUSTI

KMETIJSKI SEJEM
GORNJA RADGONA
18. – 26. 8. 1990
POMURSKI SEJEM
VABLJENI

PRISRČNO POZDRAVLJENI!!

Znova vas vabimo, da preživite svoj prosti čas v prijetni družbi prijateljev glasbe in plesa. Ni pomembno, ali ste napolnili že 6 let ali šele 60! Pridete lahko sami, v paru ali s prijatelji. Za vsakogar bomo našli nekaj:

DRUŽABNI PLES I (za začetnike)
DRUŽABNI PLES II, III, (za boljše plesalce)
JAZZ DANCE (za všakogar)
OTROŠKA PLESNA ŠOLA (za predšolske otroke PLESNI VRTEC od 4.-7. leta, za šolske otroke od 7. do 15. leta)

NOVO V NAŠEM STUDIU — KLASIČNI BALET (za otroke od 7. do 15. leta)

IN ŠE veliko drugih programov, kot so: PLESNA REKREACIJA za srednjo generacijo, PLESNI VEČERI Z ZABAQNIM IN PLESNIM PRGRAMOM, DRUŽABNE in KULTURNE prireditve... (POPUSTI za družine, dijake in študente!)

VPISI IN PRIJAVE:

4. in 6. 9. 90 od 16. do 18. ure	OŠ Dr. M. Rostohar KRŠKO
5. 9. 90 od 16. do 18. ure	OŠ M. Kerin LESKOVEC
7. 9. 90 od 16. do 18. ure	OŠ BRESTANICA
10. 9. 90 od 16. do 18. ure	OŠ KOPRIVNICA
17. 9. 90 od 17. do 18. ure (za odrasle)	Avla DKD Edvard Kardelj KRŠKO

INFORMACIJE: PLESNI STUDIO KRŠKO, Bohoričeva 19, Krško, telefon: 32-795

MOJI NOVI POSLOVNI PROSTORI BODO:

NA CESTI HEROJEV, AVTOBUSNA POSTAJA NOVI TRG V NOVEM MESTU IN V POSLOVNO-TRGOVSKEM CENTRU V METLIKI, SEVEDA!

Oglejte si načrte sodobnega objekta, pogovorite se s Pionirjevimi strokovnjaki, pozanimajte se za možnosti kredita in se odločite!

V Pionirju vemo, da v današnjih časih nakup poslovnega prostora ali lokala zahteva premožljivo odločitev. Pokličite nas na telefon (068) 21-826 ali 23-686 ali pa nas obiščite v Novem mestu, Kettejev drevored 37, kjer vam bodo naši strokovnjaki radi svetovali in pomagali pri odločitvi.

PIONIR

STUDIO MI

ENKRATNA PRILOŽNOST!

Želite v zelo kratkem roku opraviti vozniški izpit in obenem postati dober voznik?

Vse to vam nudi, po ugodnih cenah, pred kratkim ustanovljena

AVTO ŠOLA DUAL EXPRES, d.o.o. NOVO MESTO

s pospešenim tečajem iz cestno-prometnih predpisov, kvalitetnim učenjem praktične vožnje na novih avtomobilih —MAZDA 121, konkurenčnimi cenami in brezplačno prvo uro učenja vožnje. Študentom nudimo 20% nižje cene tečaja iz cestno-prometnih predpisov. Če želite postati dober voznik, se zglasite kar v sprejemni pisarni DUAL EXPRES, Novo mesto, Glavni trg 30, vhod zadaj.

URADNE URE: Vsak dan, razen sobote, od 7. do 9. ure in ob sredah od 7. do 9. ure ter od 13. do 15. ure.

Obveščamo vse, da se bo naslednji tečaj iz CPP pričel med 15. in 20. avgustom 1990, zato se takoj prijavite!

Tečaji iz CPP bodo potekali enkrat mesečno.

Prijavite se lahko tudi po pošti na gornji naslov.

SREČNO!

KRAJEVNA SKUPNOST MIRNA PEČ

objavlja prosto delovno mesto

tajnil'a

pogoji:
— srednješolska izobrazba ekonomske ali gradbene smeri
— 2 leti delovnih izkušenj
— po možnosti lasten prevoz

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas in s 3-mesečnim poskusnim delom. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi.

TKi

»TKI GLOBOKO«

— TRGOVINA NA VELIKO IN MALO —

GRADBENI MATERIALI

— cement	49,50 din/vreča
— apno	34,34 din/vreča
— modularna opeka	6,10 din/kos
— armaturne mreže 9x6	487,50 din/kos
— pločevina pocink. 0,55	12,58 din/kg
— klinker ploščice I	137,88 din/m ²
— strešna opeka (Meditoran)	6,05 din/kom
— posode 2000 l	4.050,00 din/kom
— posode 2300 l	4.400,00 din/kom
— posode 2600 l	4.800,00 din/kom

TER VES OSTALI GRADBENI MATERIAL IN STAVBNO POHIŠTVO PO NAJUGODNEJŠIH CENAH!

VELEPRODAJA POSLUJE:

— vsak dan od 7. do 15. ure

— ob sobotah od 7. do 13. ure

STAVBNO POHIŠTVO

— garażna vrata KG-o	5.025,40 din/kom
— okno izolir 140 x 140	1.793,00 din/kom
— stenske obloge hrast 2500x125x11	147,00 din/m ²
— vhodna vrata KDS 3	3.838,10 din/kom

KMETIJSTVO

— kmetijski stroji (traktorji, nakladalci, trosilci, multikultivatorji, cisterne)	
— umečna gnojila in škropiva za sadjarje, vinogradnike in poljedelce.	

VSE CENE SO BREZ PROMETNEGA DAVKA!

MALOPRODAJA (TRGOVINA V GLOBOKEM) JE ODPRTA:

— vsak dan od 7. do 19. ure

— ob sobotah od 7. do 13. ure

TELEFON: 0608-69-374

TELEFAX: 0608-69-437

OBIŠČITE NAS, ZAHTEVAJTE PONUDBE!

TKI GLOBOKO — TKI GLOBOKO — TKI GLOBOKO — TKI GLOBOKO

tedenski koledar

Četrtek, 16. avgusta — Rok Petek, 17. avgusta — Vojko Sloboda, 18. avgusta — Helena Nedelja, 19. avgusta — Marijan Ponedeljek, 20. avgusta — Bernard Torek, 21. avgusta — Ivana Sreda, 22. avgusta — Timotej

LUNINE MENE
20. avgusta ob 14.39 — mlaj

kino

BREŽICE: 17. 8. (ob 20. uri) ameriški film Pekel pravice. 19. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Nevarno more.

ČATEŽ: 16. 8. (ob 21.15) ameriški film Pekel pravice. 20. 8. (ob 21.15) ameriški film Nevarno more. 21. 8. (ob 21.15) ameriški grozljivi film Muha — 2. del.

ČRNOMELJ: 16. 8. (ob 21. uri) hongkonški karate film Življenje Nindže. 17. 8. (ob 21. uri) ameriški erotični film Me nismo device. 19. 8. (ob 21.

uri) ameriški akcijski film Vzpeta smrtna. 21. 8. (ob 21. uri) ameriška komedija Zaljubljen v vuhonku.

KRSKO: 16. 8. (ob 20. uri) ameriški avanturistični film Človek iz San Fernanda. 17. 8. (ob 22. uri) ameriški erotični film Resnične zgodbe IV. 19. 8. (ob 18. uri) holandska komedija Mama je znoreda. 21. 8. (ob 20. uri) hongkonški karate film Na zmajevi poti.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 16. 8. (ob 10. uri) matineja — avstralska nora komedija Mladi Einstein; ter (ob 18. uri) hongkonški karate film Življenje Nindže; in (ob 20. uri) ameriški akcijski film Bratova kri. Od 17. do 19. 8. (ob 18. ur) in 21. 8. (ob 10. uri) ameriške barvne risanke Fantazija. Od 17. do 19. 8. (ob 20. uri) pred-premiera Gorile v megli. Od 17. do 19. 8. (ob 22. uri) ameriški erotični film Kratko srečanje. 20. in 21. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriška celovečerna risanka Rešitelj.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 17. do 19. 8. (ob 19. uri) film Knez teme. Od 20. do 22. 8. (ob 19. uri) film Princ odkriva Ameriko.

R 19. letnik 1988, ugodno prodam. Anton Tomše, Zdole n.h., Krško. 1695

TAM 5000, kason 5.5 m, letnik 1973, škodo, letnik 1972, na novo registrirano, in diano, letnik 1977, registrirano, prodam. 1696

JUGA 45 A, letnik 1987, registrirane do avgusta 1991, prodam za 41.000.00 din. Prodam tudi videorekorder hitachi. 1698

R 4 GTL, letnik 1987 in letnik 1984, dobro ohranjena, prodam. 1699

JUGA 45 koral, letnik 1989, karamboliran, vozen, prodam. Slavko Vidmar, Stopiče 64. 1700

ZASTAVO 750 LE, letnik 1982, registrirano do 9. julija 1991, prodam. Cena po dogovoru. Grčman, Stari log 13, Stara Cerkev pri Kočevju. 1702

126 PGL, letnik 1988, registriran za eno leto naprej, prodam. Zagorje, Loka 6 a, Šentjernej. 1706

RENAULT 4, letnik 1976, registriran do decembra 1990, pocen prodam. Cesta brigad 31. 1707

VW 1300, letnik 1968, orgle Krumar in ozvočenje Elka prodam. 1708

GOLF DIESEL, letnik 1984, 100.000 km, prodam. Jerman, Krka 3, Novo mesto. 1711

Z 128 1,1 GX, letnik 1988, prodam. 1712

GOLF DIESEL, letnik 1986, prodam. 1713

R 4 GTL, letnik maj 1987, prodam za 49.700 din. 1714

FIAT 126 P, letnik 1980, prodam. Milje Ostič, Sevno na Trški gori 14, Otočec. 1714

VEČJO KOLIČINO mešanih dry prodam. Slavko Dragovan, Svržaki 9, Metlika. 1607

ZAPAKIRANO usnjeno sedežno garnituro SKAN Novoles, v svetlejši rjavim barvi, trosed, neraztegljiv in dva fotela, prodam za protivrednost 2.000 DEM. 1605

MAJŠO UPOKOJENKO ali ženski brez obveznosti sprejememo za gospodinjo in občasno varstvo dveh otrok. Možnost stanovanja. 1612

kmetijski stroji

TRAKTOR ŠTRE ūgodno prodam. 1596

TRAKTOR TIGRONE 740, 40 KS, pogon na vsa štiri kolesa, prodam. 1597

FERGUSON 39, letnik 1987, dobro ohranjen, ugodno prodam. 1609

NOVO PRIKOLICO za traktor s hidravliko — zavore s traktorja — prodam. 1616

IZRUVAČ krompirja, vrtljivi, prodam. 1624

TRAKTOR Ursus C 35, star 10 let, prodam. Brkopek, Vel. Brusnice 76. 1630

TRAKTOR HANOMAG (18 KM), s koso in hidravliko, in traktorski čelični nakladač prodam. Stanko Hosta, Šela 16, Šentjernej. 1634

KABINO, novo, za traktor univerzal, prodam. 1648

IZRUVAČ krompirja »lifan« prodam. Medle, Brusnice 47. 1664

TRAKTOR ZETOR 35—11 S in obračalnik sental prodam. 1609

Z 750, letnik 1981, obnovljen, prodam. Franc Spec, Stavča vas 5, 68361 Dvor pri Žužemberku. 1636

JUGO 45, letnik 1986, prodam za 5000 DEM ali menjam za golfa (bencinjara). 1637

R 4 TL, letnik 1983, prodam. Slavko Gregorčič, Bela Cerkev 18, Šmarješke Toplice, 1639

GOLF JXD, letnik 1986, svetlo rdeče barve, 67000 km, ugodno prodam. Jože Gliha, Meniška vas 63, Dolenjske Toplice. 1640

JUGO 45, nov, neregistriran, prodam. Janez Ponikvar, Birčna vas 55 a, 1641

126 P, rdeče barve, star 6 mesecev, registriran, prodam. Ana Ponikvar, Birčna vas 55 a, 1642

GOLF, letnik 1987, prodam. Informacije na tel. (068)69-207. 1644

GOLF diesel, star eno leto in pol, prodam. 1645

126 P, letnik 1981, obnovljen, prodam. 1650

R 5 CAMPUS, star 8 mesecev, in nov šivalni stroj Bagat prodam. 1652

126 P, letnik 1982, ohranjen, prodam. 1653

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. Cena po dogovoru. 1653

GOLF JXD, letnik 1986, prvi lastnik, prodam. Tone Turk, Vel. Brusnice 58 a, Brusnice, 1658

SCHIROCO, starejši letnik, poceni prodam ali zamenjam za juga. Drage 1, 68331 Suhor. 1661

JUGO KORAL 45, star eno leto, in motokultivator honda, z vsemi priključki, prodam. Tintor, Jamska 7, Mirna, 1642

OPEL KADET 1,3 S, letnik 1986, z dodatno opremo, prodam. 1652

FIAT 126 P, letnik 1986, prodam. 1666

ŠKODA 120 L, letnik 1987, registrirano do 3. junija 1991, prodam. Nace Brajer, Rožni Vrh 16, Trebnje. 1671

R 4 TLS, letnik 1980, registriran do julija 1991, prodam za 1800 DEM. 1672

GOLF DIESEL, letnik 1987, ter molzni stroj prodam. 1673

Z 101, letnik 1977, dobro ohranjen, prodam za približno 15.000 din. 1674

SIMCO GLS 1006, letnik 1977, registrirano do julija 1991, prodam za 12.000 din. Pejčić, Rimská cesta 29, Trebnje. 1675

JUGA 45, letnik junij 1986, prodam za 5300 DEM. 1676

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1983, dobro ohranjen, 51000 km, prodam. 1680

Z 101 GT 55, letnik 1984, ugodno prodam. 1682

MOTOR za motokros, tip Kavaški, 80 cm, letnik 1989, prodam. Drago Šoštaric, Drage 8, Suhor pri Metliki. 1683

126 P, letnik 1984, prodam. Bercko, Češka vas 23, Novo mesto. 1685

Z 101 GTL 55, letnik 1985, ugodno prodam. Janez Zupet, Škocjan 13. 1686

126 P, letnik 1977, registriran za eno leto, prodam. Marjan Zorc, NHM 16, Sevnica. 1687

Z 101, april 1986, 43000 km, modre barve, prodam za 5900 DEM. 1688

JUGA 45, letnik 1981, in zastavo 750, letnik 1980, ugodno prodam. 1689

Z 750, letnik 1983, prodam. Renata Pavček, Gor. Karteljevo 1, Novo mesto. 1690

126 P, letnik 1985/11, prodam. 1691

126 P, letnik 1985, prodam. 1692

GOLF JXD, letnik 1986/5, prodam. Na tratah 17, Novo mesto. 1693

JUGO 45 koral, letnik 1984, registriran do konca leta, prodam. Omerzu, Šmarješke Toplice 126. 1694

126 P, letnik 1980, prodam. Peter Matjaš, Šmihel 42, Novo mesto. 1695

126 P, letnik 1985, prodam. Franc Jaklič, Jamska 6, 68361 Dvor. 1696

JUGO 45, star osem mesecev, prodam. 1697

LADO SAMARO 1300/5 V, z dodatno opremo, staro 6 mesecev, prodam. 1698

126 P, stara pol leta, prodam. 1699

126 P, letnik 1985/11, prodam. 1700

126 P, letnik 1985, prodam. 1701

GOLF JXD, letnik 1986/5, prodam. Na tratah 17, Novo mesto. 1702

JUGO 45 koral, letnik 1984, registriran do konca leta, prodam. Omerzu, Šmarješke Toplice 126. 1694

126 P, letnik 1980, prodam. Peter Matjaš, Šmihel 42, Novo mesto. 1695

126 P, letnik 1985, prodam. Franc Jaklič, Jamska 6, 68361 Dvor. 1696

JUGO 55 A, april 1989, ugodno prodam. 1697

VW 1200, dobro ohranjen, letnik 1965, registriran do decembra, prodam. Informacije: Milavec, Butorajska cesta 4, 68340 Črnemelj. 1698

126 P, letnik 1985, prodam. 1699

126 P, letnik 1985, prodam. 1700

126 P, letnik 1985, prodam. 1701

126 P, letnik 1985, prodam. 1702

126 P, letnik 1985, prodam. 1703

126 P, letnik 1985, prodam. 1704

126 P, letnik 1985, prodam. 1705

126 P, letnik 1985, prodam. 1706

126 P, letnik 1985, prodam. 1707

126 P, letnik 1985, prodam. 1708

126 P, letnik 1985, prodam. 1709

126 P, letnik 1985, prodam. 1710

126 P, letnik 1985, prodam. 1711

126 P, letnik 1985, prodam. 1712

126 P, letnik 1985, prodam. 1713

126 P, letnik

*Tudi, ko bi hodil po dolini
smrtnje sence, ne bojim se zlega,
ker ti si z menoj.*

(psalm 23,4)

V SPOMIN

VLADIMIR JU HORVATU

16. avgusta bo minilo leto dni, odkar smo ostali brez tebe. Vsem, ki ohranjate spomin nanj, hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

IVANA PUCELJ — ŠTUNŠČEVA MAMA

iz Orlake pri Selih Šumberku

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali, izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in jo pospremili na njen zadnji poti. Se posebej se zahvaljujemo g. župniku iz Vel. Gabra, g. župniku iz Trebnjega in cerkevnu povezemu zboru iz Sel Šumberka za opravljen cerkveni pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

JOŽETA PIRCA

iz Krškega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter delovnim kolektivom Tovarne Videm, Imperial in NE Krško za izrečeno sočutje in darovano cvetje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo predstavniku krajevne skupnosti Krško in predstavniku kolektiva Videm za poslovilne besede, oktetu s Senovega za zapete pesmi ter gospodu dekanu za opravljen pogrebni obred.

Žalujoči Pirčevi

*Delo, trud, trpljenje —
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in zet

STANE PAPEŽ

z Rateža 9a

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo tovarni LABOD — Ločna, tovarni zdravil KRKA — TOZD Zdravila — tabletni oddelek in sindikatu, Gozdnu gospodarstvu Novo mesto — DSSS, IMV — Revoz, Kolesarskemu društvu KRKA, družinam Turk, Modic, Mihalič in Vovko za vsestransko pomoč, gospodu Tekstorju za besede slovesa, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevkam za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njegovi

*Cvetje in zelenje si ljubil, z njim
si se od nas poslovil v svoji rodni
ljubljeni Raki.*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je odšel od nas dragi brat, stric in svak

JOŽE — PEPI JAKŠ

Raka 74

Umrl je 5. avgusta v Wädenswilu — Švica. Žaro smo položili v soboto, 11. avgusta, v družinski grob na Raki. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem na Raki, v Sevnici in Krškem, Genossenschaft MIGROS Zürich in sodelavcem MIGROS Wädenswil, občini Horgen, družini Petrac — Mišu, Mici, Lijani, Cvetanki, Di Jeso Fedona, Hildegard in vsem ostalim, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali toliko lepega cvetja, sveče in sv. maše in pokojnika pospremili na zadnji poti. Hvala prijatelju Jožetu Kranjcu za poslovilne besede, pevcem s Senovega in Brestanice. Vsem in vsakemu posebej, ki tu ni imenovan, iskrena hvala! Pepi, pogrešali te bom!

Vsi njegovi

*Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, dragi sin in brat,
več na našem domu ni.
A spomin nate še živi!*

V SPOMIN

16. avgusta mineva žalostno leto dni, odkar nas je zapustil dragi sin, brat, bratranec in nečak

JANEZ PLUT

Gradnik 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem in vsem, ki prinašate cvetje, prizigate sveče, obiskujete njegov grob in se kakorkoli spominjate. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Neutolažljivi: vsi njegovi

V 77. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama in teta

ANA BANIĆ

iz Mihovega

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, posebno zahvalo pa izrekamo družinam Čukajne, Conta, Bratkovčič ter Franko. Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

*V vinskih goricah zidanica stoji,
nemo te čaka, a tebe več ni.*

ZAHVALA

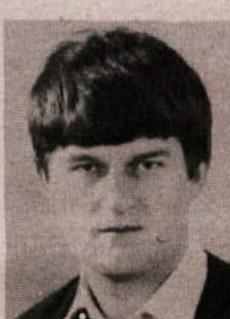
V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, brat, stari oče in stric

LUDVIK PATE

iz Rodin 6 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Najlepša hvala dobrim sosedom, pevcem in osebju Doma starejših občanov ter župniku za opravljen obred.

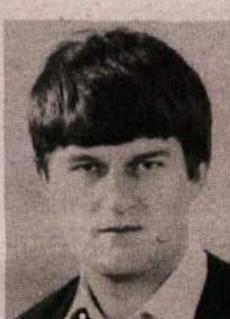
Žalujoči: vsi njegovi

iz Male Lahnje pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence, sveče in cvetje. Posebej se zahvaljujemo OOS Belt Črnomelj in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoči: žena Ana, sin Stane in France ter hčerka Kristina z družinami

zAHVALA

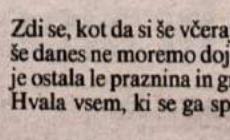
Ob tragični izgubi našega dragega sina in brata

MIŠA GORDANIĆA

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali. Posebno zahvalo smo dolžni povejstvu garnizije v Novem mestu, sorodnikom, prijateljem in njegovemu dekletu Nives.

Mamica, oči in brat Mirko

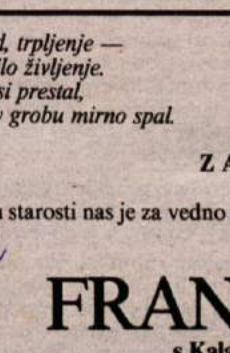
V SPOMIN

16. avgusta bo minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric

JANEZ JANEŽIĆ

Zdi se, kot da si še včeraj bil med nami, odšel si tako nenadoma, da tega še danes ne moremo dojeti. Trpko je spoznanje, da te v resnici ni več, da je ostala le praznina in grena bolečina v srcih vseh, ki smo te imeli radi. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

ZAHVALA

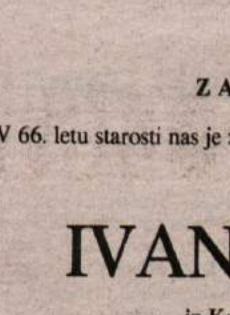
V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

FRANC PAŠIČ

s Kala 20 pri Semiču

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in s cvetjem zasuli njegov poslednji dom. Posebej se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede pred domačo hišo in ob odprtju groba: GD Štrekjevec, ZB Štrekjevec, Društvo upokojencev Semič, invalidski organizaciji Semič, godbi na pihala iz Metlike, upokojenskemu povezemu zboru iz Črnomelja, podjetju Iskra Semič, gospodu župniku in nevrološkopsihiatričnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih njegovega življenja.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

IVAN ŽUNIČ

iz Kanižarnice 24

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter zasuli njegov prerni grob v venci in cvetjem ter nam izrekli veliko besed sožalja. Posebna zahvala drugim sosedom Škarjakovim, Muhičevim, Šavorjevim in Mravinčevim, sorodnikom in znancem, govornikoma rudnika Kanižarice in KS Kanižarica — Dobliče, ZB Črnomelj, ZZB NOV Slovenije, DO rudnik Kanižarica, OOS Belt Črnomelj, sodelavcам FRS Črnomelj in upokojenskemu povezemu zboru Črnomelj.

Žalujoči: žena Dora, hčerke Vera, Darinka in Jasna z družinami

Portret tega tedna

IVAN MIRT

Iji izključno na doma pridelani krmi, in sicer na pašno kosni rabi travnja.

Svede je za Pompotove še kako pomembna že kar prislovična složnost v družini, s sorodniki in sosedi. Ivan meni, da sta medsebojna pomoč in sodelovanje s sorodniki in sosedi že skoraj nujna za kakršenkoli napredek v teh hribih. Tako so tudi stroji v strojni skupnosti mnogo bolje izkoristeni in tudi do novih strojev, ki so vse prej kot poceni, lažje pride družno več kmetov. Ivan se ne strinja s pregovorom, da ima neumet kmet najdebelejši krompir. To se resda lahko primeri, toda danes je na kmetiji potrebno še kako veliko znanja. Žato sta s soproga, ki pa je žal prezgodaj premnila, omogočila svojim otrokom primerno izobrazbo za kmetovanje in bodoči poklic. Prav izguba žene oz. matere je bilo za kriških Pompotovih eden najhujših udarcev, saj na tako trdni kmetiji gospodarjeva žena podpira tri hišne vogale. A živiljenje pač ubira svoja pot.

Ivan si želi, da za kmetijstvo ne bi napočili pri nas še slabši časi. Kadar je veliko besediljenja o kmetijstvu, se mu v resnicni ne obeta nič dobrega. Tako gov. ri življenska izkušnja Ivana Pompeta. Pravi, da je bilo za kmetijstvo v Jugoslaviji najbolje tedaj, ko je država pozabila nanj.

Resno ga skrbi, ker je v zadnjem času toliko govorjenja o tržnem gospodarstvu. Prepričan je namreč, da se bo izseljevanje s hribovitega sveta šele začelo in da bo več ostarelih in osamelih na zapuščenih kmetijah, če se bodo te napovedi uresničile. Take poglede odkrito zastopa tudi v upravnem odboru sevnische kmečke zadruge in brez dlane na ježku je bil tudi tedaj, ko je bil še predsednik zadržnega sveta bivše temeljne organizacije kooperantov. Po njegovem je bila, denimo, razvita »mléčna vojna«, ko so Ljubljanske mlekarne izrinile celjske, afera, ki ni prinesla kmetom nič boljšega. Ivana moti tudi to, da se je Slovenska kmečka zveza, ki naj bi bila kmetu v strokovno pomoč, toliko politizirala, ko je pristopila k Demosu.

P. PERC

Od jutri naprej spet kandijski večeri s pivom

Z zasebno pobudo proti poletnemu mrtviju

NOVO MESTO — O popestritvi turističnih in pustih poletnih dni v Novem mestu in njegovi okolici je mnogo lažje govoriti kot kaj ukrenuti. Turistično društvo spi spanje pravčnega. Letos je v nevarnosti celo prireditve Gozd, gobe, cvetje, saj tudi gobe ne rastejo takoj kot včasih.

Vsega tega se zavedajo tudi v hotelu Kandija. Letos julija so nekaj prireditve že uspešno spravili pod streho, sedaj pa pripravljajo nove. Od 17. do 26. avgusta bo vsak dan na njihovem vrtu prireditve pod naslovom Dober večer s pivom — pivo in glasba. Prireditve, ki je imela še lani naslov Dnevi piya, bodo

• JUTRI DNEVI PIVA V KOČEVJU — Od jutri, 17. do 19. avgusta bodo v Kočevju dnevi piva, ki jih organizira hotel Pugled v sodelovanju s Pivovarno Union in Radensko. Prireditve se bo začela na ploščadi sredi mesta vsak dan ob 17. uri, trajala pa bo do počnoči. Poskrbljeno bo za poskušnjo piva in pepsi cole. Nastopile bodo skupine Delavske godbe, na programu so šaljiva nagradna tekmovanja za mlade in starejše, obiskovalce bosta zabavala ansambla Flamingo in MAK, program pa bo povezoval Lisjak iz Kočevja.

organizatorji Jože Tisu, Leon Suštaršič in Miro Škufca popestrili predvsem z veliko glasbe. Zvrstili se bodo naslednji ansamblji: Adria diksilen s pevko Metko Štok, ansambel Rubin, Abadoni iz Črnomlja, ansambel Ivana Puglia, Čuki, Bratje iz Optolnice, Dolenci, folklorna skupina iz Karlovca, Kres, Dolenski orkester, pripravili bodo modno revijo tovarni Beti, Novoteks in Labod in še kaj. Prireditve bodo popestrili s sejmom domača obrti, seveda pa žejijo pripraviti še kaj, zato vabijo soustvarjalce programa in idej. Letošnjo prireditve so omogočile pivovarne Union, Laško in Karlovac, mesarija KZ Krke, dolenska pekarna. J. P.

LOV NA NAJTEŽJO RIBO

NOVO MESTO — Ribniška družina Novo mesto obvešča svoje člane, da bo 25. avgusta tekmoval v lovnu na najtežjo ribo. Zbornino mesto bo ob 17. uri pri gostilni Prešeren v Kronovem. Startnina znaša 50 din. Prijave sprejemamo do 23. avgusta na telefonsko št. 21-251 — Ribiška družina Novo mesto.

Protest »potomcev« Petra Klepca

V Osilnici so se oglasili Klepci, ki trdijo, da so sorodniki Petra Klepca in zahtevajo, da bi pravljicnega junaka in deželo predstavili bolj pošteno

(?) ljudskem junaku iz vasi Mali Lug pri Gerovu v občini Čabar. V tej vasi je takrat še stala hiša, kjer se je po avtorjeveni zapisu rodil in živel Peter Klepec. Prav v tej Klepčevi, hiši sta se rodila in živela tudi že omenjena potomca Petra Klepca in njuna sestra Vera Jelen, rojena Klepč.

Zgodbe o doživljajih in podvigih Petra Klepca so še danes žive na slovenski in hrvaški strani Kolpe in Čabar. »Potomci« želijo, da bi o Petru Klepcu pisali tako, kot govoril legenda. Menijo da ni prav, ker je kot dežela Petra Klepca predstavljena le krajevna skupnost Osilnica, ne pa tudi hrvaški del in predvsem Mali Lug. Po njihovem mnenju je do naziva dežela Petra Klepca upravljeno območje od meje s Slovenijo pri Babnem polju preko Čabra do Vršiča in nato preko Osilnice do Mirtovičev. Table, ki bi opozarjale na dežela Petra Klepca, naj bi bile torej postavljene ob vpadnih cestah pri Babnem polju, na Vršiču, pri Čabru in v Mirovčih, medtem ko so zdaj take table le v KS Osilnica. V Malem Logu pa naj bi postavili še posebno obeležje Petru Klepcu. Po enem izmed predlogov sorodnikov naj bi delno ali v celoti obnovili domačijo Petra Klepca, ki so jo poleti 1942 poskrbili Italijani in je hkrati z njim zorelo veliko kulturnih in zgodovinskih zanimivosti, ki jih je hiša hrani.

Dr. Stanko Nikolić, predsednik KŠD »Tone Ožbolt« iz Osilnice, je o vsem

OTVORITEV BALINIŠČA

SODRAŽICA — Otvoritev prenovljene in pokritega balinišča bo v nedeljo, 19. avgusta, ob 16. uri v Sodražici. Združena bo z veselico s srečevalom. Za zabavo in ples bosta igrala ansambla Pop design in Veseli planšarji z Bracom Komonom.

SREČANJE HARMONIKARJEV

SODRAŽICA — Srečanje harmonikarjev bo v soboto, 18. avgusta, ob 20. uri v Sodražici. Gost večera bo citrar Karli Gradišnik. Program bo povezovan Janko Ropret. Srečanje bo na prostem v bližini osnovne šole Sodražica.

Maestro pri učencu v Kočevju

Profesor glasbe Siavuš Gadžijev iz moskovskega konservatorija o učencu Eriku Šulerju in Kočevju

Moskovski konservatorij slovi kot ena najboljših glasbenih šol na svetu. Poročali smo že, da je njemu študira klavir tudi Erik Šuler iz Kočevja. Te dni je bil pri Šulerjevih na obisku Erikov profesor na tej šoli, 37-letni Siavuš Gadžijev, ki je tudi svetovno znan glasbenik.

»Naša šola je najboljša na svetu in ima poseben program. Zanj je veliko zanimanje med glasbeniki in glasbenimi pedagoagi vsega sveta, je v pogovoru zatrčil profesor Gadžijev. Na moskovski šoli se izobražujejo najobetavnejši glasbeniki iz vsega sveta. Obiskoval jo je tudi Ivo Pogorelič. Iz Jugoslavije se je tu šolalo že kar precej glasbenikov. Prav

• Ko je govoril o svoji domovini Sovjetski zvezni, je gadžijev dejal, da je Gorbačov s perestrojko naredil veliko doberga za umetnost. Umetniki zdaj lahko govorijo in pišejo, kar misijo, cesar pa prej niso smeli. Lahko tudi potujejo po vsem svetu. Še bolje bo, ko bo parlament sprejet zakon, da bo lahko imel vsak državljan potni list in bo lahko potoval po vsem svetu.

pri Gadžijevu, ki tu poučuje že 10 let, pa le trije, med njimi Erik Šuler iz Kočevja.

Profesor je povedal, da je imel Erik pozimi koncert v Mengšu, kjer ga je poslušala tudi naša znana pianistica Dubravka Tomšič in potem dejala da je Erik zelo perspektiven pianist. S to očeno se strinja tudi profesor Gadžijev in

dodata, da ima Erik zelo razvite delovne sposobnosti.

Profesorja pa preseneča, da je v Sloveniji tako malo zanimanja za to svetovno priznano rusko klavirsko šolo. Povedal je, da je bil že po vse Jugoslaviji in imel predavanja v Dubrovniku, Sarajevu, Nišu, Skopju in drugod. Vedno je imel veliko poslušalcev, med njimi pa ni bilo Slovencev. Povedal je tudi, da bo imel julija prihodnje leto 14-dnevni seminar za pianiste iz Jugoslavije, Italije in Avstrije. Seminar bo v Kočevju. Iz

PROFESOR ZA KLAVIRJEM

Dirka ne more brez zabave. Za bodo poskrbeli gasilci. V soboto je prvi uradni treningu bo pri Ljubljanskem domu igrali ansambel Riva (glavni zmagovalec Evrovizije), v nedeljo pa bo veselica z ansamblom Osvanje iz Kočevja. Na Bazi 20 bodo pa v soboto in nedeljo zaprti za promet.

• Dirka na Bazo 20 bo organizatorja AMK Dolenjska velja 150.000 din. Pokrovitelja sta Koka in Labod, proizvajalca programov Walterja Wolfa, ter dolenjski obrtniki in zasebna podjetja. Kot kaže, IMV-ja avtomobilka dirka na domaćem terenu zanimala je. Proizvajalcem avtomobilov se pa bočil splača vlagi velike denarje v veslanju in podobne neautomobilske športe.

Dirka ne more brez zabave. Za bodo poskrbeli gasilci. V soboto je prvi uradni treningu bo pri Ljubljanskem domu igrali ansambel Riva (glavni zmagovalec Evrovizije), v nedeljo pa bo veselica z ansamblom Osvanje iz Kočevja. Na Bazi 20 bodo pa v soboto in nedeljo zaprti za promet.

J. PRIMC

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«

Nikjer ni moč kupiti žarnic za moped — Kdaj bo odprt stadion — Še težave z Romi — Okoli Šentjerneja še vrši — Kritike cestarjem in tudi novinarjem

V času, ko večini slovenskih časopisov pada naklada, nas je razveselil klic iz Dolenjske vasi, kjer Romi kosijo kmetom travnike in pobirajo priedelke na njivah. Bralka na nos je ustregla. Že pred četrtekovo večerom se nam je oglasil M. R. iz Otočca, ki ga zelo moti, da avtomobili avto šole podnevi nimajo prizganih luči. Hudo ga je razkurolo tudi to, da v nobeni novomeški trgovini z avto-moto deli ni mogel dobiti 6-voltne žarnice za moped. Več kot teden dni so se trgovci samo izgovarjali. V trgovinah so to pomanjkljivost priznali in povedali, da so v Dolenjki trgovini v Bršljinu žarnice dobili včeraj, v Novotehnični prodajalni z avto deli pa že minuli konec tedna.

Robert iz Krškega je pokritiziral našo sportno stran, ki je ob poročanju z mirnoščiški tekom pozabil na rezultate pionirjev. Zanimalo ga je tudi, ali bo novomeški stadijon res odprt že septembra. Pri slednjem vprašanju mu lahko le pritrdom. Tekelišča na stadionom, na katere je zahodnonemška firma Polytam polagala plast umetne snovi, bi moral v teh dneh že biti nared za treninge. Uradna otvoritev stadiiona pa bo 4. septembra, ko bo v Novem mestu mednarodni atletski miting.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Ribniški sejem bo Mesto bo prenovljeno

RIBNICA — Te dni je bilo v Ribnici slišati govorice, da tradicionalni sejem suhe robe, lončarstva in obrti letos ne bo, ker je vse Ribnica eno samo veliko gradbišče, pa tudi organizatorji sejma niso prav dobro zastavili dela.

Vesna Lavič, predsednica Turističnega društva Ribnica, je govorice zavrnila tako: »Sejem suhe robe in lončarstva zagotovo bo, seveda pa spet pričakujemo udeležbo obrtnikov, kramarjev in drugih, katerih prijave je že zbiramo. Izdelovalci predmetov domače obrti so na sejem — kot vsako leto — prav gotovo že pripravljeni. Bržkone se namej pripravljajo tudi kulturni s svojimi prireditvami. Res pa je, da je zdaj čas dopustov in je nekatere odgovorne težko dobiti.«

DAN V STINICI — V soboto si bodo gledalci 1. programa TV Slovenije ob polenajstih zvečer lahko ogledali zabavnoglasbeno oddajo, ki je nastala v sodelovanju med slovensko in hrvaško televizijo. V oddaji poleg vrste zveznečih imen iz sveta zabavne glasbe, kot so Jasna Zlokic, Tomislav Ivčić, Simona Weiss, Andrej Šifrer, Zorica Končar ter skupin Forum, Djavoli, Big Ben, Štajerski 7, Pepel in kri ter Riva nastopajo tudi manekenke Reklam studia iz Novega mesta v modelih iz programov Adria in Foxy sevnische Lisce. Poleg GIP Pionir, ki je glavni sponzor oddaje, je na snemanju sodeloval tudi IMV — Tovarna posebnih vozil s prototipoma Pika in Trim. Režiser oddaje je Petar Radovič iz Zagreba, direktor fotografije pa Ubald Trnkotz iz Ljubljane. Ponovitev oddaje bo v pondeljek, 27. avgusta, na 2. TV mreži ob 21. uri in 15 min. (Foto: M. Klinic)

Žreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestvice NETONET PEVCU z Griča pri Klevežu. Čestitamo! Lestvica najbolj prijubljenih narodnozabavnih melodij pa je za ta teden en novostaj: takšna:

- 1 (1) Nedeljno popoldne — ANSAMBL L. SLAKA
 - 2 (3) Slovenska polka — ANSAMBL T. HERVOLA
 - 3 (5) Biseri z morja — LIPA
 - 4 (2) Pelji me, spomin, nazaj — ANSAMBL I. RUPARJA
 - 5 (7) Kočnji — SPOMIN
 - 6 (9) Planinski pozdrav — RUŠEVCI
 - 7 (10) Ljuba na Slovencija — ANS. L. LESJAKA
 - 8 (—) Polka za staro in mlado — VESNA
 - 9 (4) Stara ljubezen nikoli ne oveni — AVSENIK
 - 10 (6) Soča voda — DOLENJSKI FANTJE
- Prelog za prihodnji teden: S harmoniko na preži.

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

tem dejal, da so v njihovi kraje skupnosti res naredili veliko za prago do tega (osilniškega) dela dežela tra Klepca. Prav Tone Ožbolt, po katerem se imenuje KŠD, je napisal knjigo Dežela Petra Klepca. Imajo turisti spominke z likom Petra Klepca, vhodu v krajeno skupnost z obeh strani so ob cesti namestili table, ki opozajajo, da je tu dežela Petra Klepca, ljudskem umetniku Marjanu Lesu Gerovu so naročili še dva lesena kipa Petra Klepca, ki bosta visoka nad 3 metri. Dr. Nikolić se je strinjal s predgom, naj bi vse omenjeno območje označili in propagirali kot deželo Petra Klepca.

J. PRIMC

V soboto in nedeljo dirka na Bazo 20

V zabavnem delu na stop ansambla Riva zmagovalca Evrovizij

DOLENJSKE TOPLICE — Že več kot mesec dni se vse v topliski delni suči okoli dirke, ki jo domači avto-moto klub pripravlja za to soboto, 18., in nedeljo, 19. avgusta, na cestu Podturn — Lukov dom na Bazi 20. Organizatorji pričakujajo veliko število gledalcev. Ti bodo zagotovo pri pozdraviti in boditi edinega vznika Dolenjske, Matjaža Tomijeta, ki je svojim veemblem M3 letos zmaga na dirki na Lovčen, to nedeljo pa je najtežji in najhitrejši kategoriji na kateri v Vlasenici ugnal tudi svojega velenega klubskoga tekmeča Šustra (ob

Donit-Olimpija). Zmagal je z veliko prednostjo in tudi kar za 25 sekund povrnil rekord proge.

Dirka Dolenjska 90 je ta čas edinstvena cestno-hitsrota avtomobilskih dirk v Sloveniji, ki steje za državno prvenstvo. Do sedaj se je prijavilo 72 vozilov, med njimi tudi glavni favoriti v sedmih kategorijah: